

Analýza česko-rakouské přeshraniční spolupráce

Petra Řiřicová

ABSTRAKT

Program Interreg.

Legislativní ošetření.

Charakteristika příhraničních regionů.

Dispoziční fond.

Územní vymezení.

OBSAH

ÚVOD

1. INTERREG – ZÁKLADNÍ INFORMACE	6
HISTORIE PROGRAMU	6
CÍLE PROGRAMU	7
FINANČNÍ RÁMEC	8
FINANCOVÁNÍ/SPOLUFINANCOVÁNÍ	8
PŘEHLED OPATŘENÍ A PRIORIT	9
MONITOROVÁNÍ A KONTROLA	9
PUBLICITA	10
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	10
VHODNÍ ŽADATELÉ	12
 2. LEGISLATIVA	 14
 3. DISPOZIČNÍ FOND	 17
ZÁKLADNÍ INFORMACE	17
CÍLE	18
AKTIVITY	18
FINANCOVÁNÍ	19
SPRÁVCI FONDU	20
ELZA	21
DF V JIHOMORAVSKÉM KRAJI	21
DF V JIHOČESKÉM KRAJI	22
DF V KRAJI VYSOČINA	22
FOND MALÝCH PROJEKTŮ	24
 4. ÚZEMNÍ VYMEZENÍ	 26
ÚZEMNÍ SROVNÁNÍ	27
EKONOMICKÁ STRUKTURA A VÝVOJ HOSPODÁŘSTVÍ	29
SILNÉ A SLABÉ STRÁNKY	33
EUROREGION POMORAVÍ	42
Doporučené projekty – rok 2004	
EUROREGION SILVA – NORTICA	46
Doporučené projekty – rok 2004	
Fond malých projektů INTERREG IIIA ve Waldviertelu	
EUROREGION VYSOČINA	50
Doporučené projekty – rok 2004	

5. ZÁVĚR.....	53
SEZNAM LITERATURY.....	54
SEZNAM TABULEK.....	56
SEZNAM MAP.....	56
SEZNAM PŘÍLOH	57
KONTAKTY	
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	
SEZNAM ZKRATEK	
PŘEHLED PRIORIT A OPATŘENÍ	
SCHÉMA IMPLEMENTACE ORGANIZAČNÍ STRUKTURY	
SYSTÉM FINANČNÍCH TOKŮ	
SCHÉMA IMPLEMENTACE DISPOZIČNÍHO FONDU	
ELZA – 1/3	

ÚVOD

Po celá staletí oddělovaly hranice v Evropě jednotlivé národy. Vedly se kruté války, nenávisť a nepřátelství často rozdělovaly lidi do skupin po obou stranách hranic. Vzestup národních států v Evropě způsobil, že se příhraniční oblasti staly politickými, sociálními i ekonomickými a to doslova „stojatými vodami“.

Založení Evropského společenství, vytvoření Jednotného evropského trhu, odstranění kontrol na hranicích, strukturální a politické nástroje Evropské unie pomohly příhraničním oblastem, aby se zase staly integrální součástí Evropy.

Zlepšené dopravní spojení, nové technologie v komunikaci a strukturální změny v průmyslu a v sektoru služeb, to vše poskytovalo a poskytuje nové možnosti pro další rozvoj.

Evropská unie schválila iniciativu Interreg, aby poskytla podporu přeshraniční spolupráci. S pomocí financování ze strany Evropské unie již bylo zahájeno velké množství projektů, které podporují ekonomický rozvoj, ochranu životního prostředí, spolupráci ve školství a vědě, sociální služby a zdravotnictví.

Úspěšná přeshraniční spolupráce může být rozhodujícím příspěvkem k vytváření konkurenceschopné a prosperující Evropy, kde nebudou žádné hranice, které by vytvářely sociální rozdíly nebo rozdíly v blahobytu.

Výhodou přeshraniční spolupráce je fakt, že města a obce na obou stranách hranice mohou své problémy řešit společně. Spolupráce přesahující hranice tak napomáhá překonávat nevýhody okrajových poloh pohraničních oblastí, jejím cílem v oblastech kulturních, sociálních, hospodářských a infrastruktury je zlepšování životních podmínek místního obyvatelstva. Hlavním motivem vzniklých sdružení je tedy snaha o odstraňování nerovností mezi pohraničními regiony a postupné vyrovňávání ekonomického i sociálního rozvoje.

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O PROGRAMU INICIATIVY SPOLEČENSTVÍ INTERREG IIIA NA ČESKO-RAKOUSKÉ HRANICI

„Příručka pro žadatele a konečného příjemce charakterizuje program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA na česko-rakouské hranici a stanovuje detailní metodické postupy pro přípravu projektových žádostí a implementaci schválených projektů žadatelem, resp. konečným příjemcem [1].“

1.1. Historie programu

INTERREG patří mezi tzv. Iniciativy Evropských společenství. Iniciativy Společenství jsou programy navržené Evropskou komisí s cílem najít společná řešení problémů, které se dotýkají všech členských států. INTERREG patří z hlediska finančního objemu i územního rozsahu mezi nejvýznamnější Iniciativu Společenství (s celkovou alokací zhruba 5 mld. EUR na období 2000 – 2006).

Iniciativa INTERREG byla založena v roce 1990 se záměrem připravit pohraniční oblasti na Společenství bez hranic. Cílem INTERREG byla od počátku podpora hospodářské a sociální integrace zejména sousedících regionů oddělených státní hranicí. V druhém programovém období 1994 – 1999 byl kladen velký důraz na rozvoj přeshraniční spolupráce, a to nejen mezi sousedícími regiony uvnitř EU, ale i regiony na vnějších hranicích Společenství.

Vznik programu na podporu přeshraniční spolupráce Phare CBC měl přímou souvislost s INTERREG IIA. Oba programy se tak významnou měrou zasloužily o rozvoj spolupráce mezi lidmi a institucemi v příhraničních regionech, o postupné odstraňování překážek a hranic mezi oběma státy.

Pro programové období 2000 – 2006 se Iniciativa Společenství INTERREG zaměřuje na tři následující oblasti podpory:

- INTERREG IIIA – podporující přeshraniční spolupráci sousedících regionů (67% z celkové alokace)
- INTERREG IIIB – podporující nadnárodní spolupráci (27% z celkové alokace)
- INTERREG IIIC – podporující meziregionální spolupráci (6% z celkové alokace).

Na začátku programovacího období byl na rakouské straně realizován program Iniciativy INTERREG IIIA a na české straně Phare CBC, který byl po vstupu ČR do EU nahrazen Iniciativou INTERREG IIIA. Ve skutečnosti začal proces přibližování programu Phare CBC k Iniciativě INTERREG už rokem 2000. Od tohoto období existoval pouze jeden programový dokument, který obsahově a do značné míry i procedurálně shodně vymezil oblasti a podmínky pro přeshraniční spolupráci.

Poslední ročník programu Phare CBC byl vyhlášen v dubnu minulého roku a bude ukončen a finančně uzavřen v roce 2006. Program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA ČR - Rakousko byl na české straně oficiálně vyhlášen 1. července 2004.

1.2. Cíle programu

„Program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA je ve srovnání s programem SROP zaměřen zejména na rozsahem menší projekty s konkrétním dopadem na dotyčnou příhraniční oblast“[1][2].

Při výběru projektů je kladen větší důraz na skutečné přeshraniční dopady a na prvek sbližování lidí a institucí v průběhu přípravy a následné realizace projektů. Vybírány budou pouze takové projekty, které mohou prokázat přeshraniční dopad na obou stranách hranice.

Cíle:

- zvýšení konkurenceschopnosti pohraničí v evropském kontextu a trvalé zlepšení životních podmínek obyvatel
- je zaměřen na rozsahem **menší** projekty, důraz bude kladen na skutečné přeshraniční dopady a na prvek sbližování lidí a institucí v průběhu přípravy a následné realizace projektů
- projekt bude sloužit pro **veřejný** účel
- projekt **nesmí** generovat značný čistý výnos, pokud je
výnos $\geq 25\%$ celkových nákladů investice, výše podpory nesmí překročit 50% celkových způsobilých výdajů investice
- projekt nesmí přispět ke zvýhodnění žádného podnikatelského subjektu

1.3. Finanční rámec programu

Celková částka alokovaná na program INTERREG IIIA na česko-rakouské hranici na období 2000 - 2006 je 53.458.000 EUR (1 657 198 000 Kč)¹, z toho pro českou část území 14.666.667 EUR (454 666 677 Kč)¹.

Příspěvek z ERDF [IV.2] bude pro českou stranu činit 11.000.000 EUR (341 000 000 Kč)¹. Programový dokument schválený Evropskou komisí stanovuje roční rozpočtové závazky, které nesmí česká strana v daném roce přecherpat. Závazky jsou dále členěny podle jednotlivých priorit a opatření. [IV.4]

1.4. Financování/spolufinancování

Jednou ze základních podmínek pro výběr projektu je zajištění spolufinancování projektu žadatelem. Struktura financování jednotlivých projektů je následující:

- maximální podíl prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje (tj. dotace EU) – 75 % výše celkových způsobilých výdajů projektu, *zajímavé je, že v Rakousku je to maximálně 50 %*. [5]
- maximální podíl prostředků státního rozpočtu – 5 % výše celkových způsobilých výdajů projektu
- minimální míra spolufinancování zajištěná žadatelem o podporu při předkládání žádosti – 25 % způsobilých výdajů projektu.

Jelikož na 5% spolufinancování ze státního rozpočtu není právní nárok, je zapotřebí již při předkládání projektu prokázat zajištění spolufinancování v minimální výši 25 % pro případ, že by nebyla vybranému projektu přidělena tato státní podpora, resp. byla přidělena v nižší než maximální výši.

Vzhledem k tomu, že podpora z ERDF je vyplácena zpětně, žadatel si musí zajistit 100% předfinancování. Pokud je projekt realizován prostřednictvím několika věcně ucelených etap, musí žadatel prokázat předfinancování na realizaci dvou etap.

¹ Závazná alokace je uvedena v EUR, částka v Kč je pouze orientační (při kurzu 1 EUR = 31 Kč).

Spodní hranice velikosti podpory z ERDF je u velkých projektů v rámci jednotlivých programů Společenství INTERREG IIIA shodná s maximální výší podpory stanovené pro Dispoziční fond tj. 10 000 EUR.

Projektové návrhy připravuje žadatel, a to buď samostatně nebo s pomocí soukromého či jiného subjektu, specializujícího se na danou problematiku a pohybujícího se na trhu. Národní orgán neposkytuje žádná doporučení, na který subjekt se obracet. Případné zajištění externí pomoci při přípravě projektového návrhu je zcela na zodpovědnosti každého žadatele.

Rozhodne-li se žadatel účastnit programu, základní informace získá v Příručce pro žadatele a konečného příjemce [1] nebo na Sekretariátu Regionální rady příslušného kraje (podle místa realizace projektu), které zajišťují konzultace pro všechny projekty a odstraňují veškeré formální a jiné nedostatky projektových žádostí před jejich předložením.

1.5. Přehled priorit a opatření

„Česko-rakouské příhraničí má velký potenciál pro rozvoj lidských zdrojů a dobré podmínky pro rozvoj cestovního ruchu [2].“

Vzhledem k objemu alokovaných finančních prostředků bylo pro podporu z INTERREG IIIA stanoveno pět rozvojových priorit regionu, jedna priorita pro zvláštní podporu příhraničním regionům a jedna pro technickou pomoc, která se vztahuje ke všem.

Každý projekt předložený v rámci Iniciativy INTERREG IIIA ČR-Rakousko se musí vztahovat pouze k jednomu opatření a tím i k pouze jedné prioritě. Projekt se předkládá v rámci opatření, které odpovídá charakteru projektu. Projekt musí naplňovat některý z cílů daného opatření v němž je předkládán.

Tabulka č. 1: Přehled struktury programu podle priorit [].

1.6. Monitorování a kontrola

Zprávy o realizaci projektu představují základní zdroj informací o projektu během jeho realizační fáze.

Také představují jeden z nejdůležitějších podkladů pro sledování postupu realizace programu. [IV.3]

Za zpracování zpráv o realizaci projektu je zodpovědný konečný příjemce. Zpráva o realizaci projektu pokrývá část věcného monitoringu a je vyplňována do předepsaného formuláře.

Kontrola a zprávy o realizaci jsou samozřejmé. EU není žádná charita a v oblastech, kam směřuje část jejich peněz, chce vidět i výsledky.

1.7. Publicita

Poskytnutí podpory z SF musí být dostatečně zviditelněno, pravidla pro propagaci projektů financovaných z Iniciativy INTERREG IIIA se řídí nařízením Komise (ES) 1159/2000 [8].

Příjemce je povinen zajistit projektu dostatečnou publicitu a informovat veřejnost vhodným způsobem o tom, že projekt je spolufinancován z prostředků EU. Způsob zajištění publicity závisí na typu projektu. Opatření k zajištění publicity, kterou je konečný příjemce povinen realizovat u jednotlivých typů projektů, jsou detailně popsány v příloze č. 15.

Pokud konečný příjemce jakýmkoli způsobem propaguje svůj projekt (např. inzerát v tisku, propagační stánek, vystoupení v médiích), musí vždy uvést, že projekt je spolufinancován ze zdrojů EU. To musí být zviditelněno. *Jak je uvedeno v tomto nařízení „nejvhodnějším médiem a viditelně“.*

1.8. Organizační struktura²

Objasnění jejich hlavních funkcí najdete v příloze [IV.3], vysvětlení zkratk [IV.2].

Řídící/Národní orgán - EK stanovila, že Národním orgánem programu na česko-rakouské hranici je Ministerstvo pro místní rozvoj, přesněji Odbor programů Evropské Unie. Řídícím orgánem je Rakouské spolkové kancléřství.

² Kontakty na dané instituce v příloze č. 1.

MA je celkově zodpovědný za celkovou realizaci daného programu a své části, zatímco NO je zodpovědný pouze za svou část programu na české straně. Komunikuje s MA na druhé straně hranice.

Zajímalo by mě, podle jakých stanovisek EK stanovila Národním orgánem Ministerstvo pro místní rozvoj a Rakouské spolkové kancléřství Řídícím orgánem. MA je de facto nadřízeným orgánem. Nese celou odpovědnost? Co se týká financí, MF ČR, které je partnerem PA, to nese spoluodpovědnost za povinnosti jemu dané.

Zprostředkující subjekt Národního orgánu - subjekt, na který NA, v rámci dohody o delegování pravomocí, delegoval výkon některých svých funkcí. Zprostředkujícími subjekty jsou S-RR (zprostředkující subjekt I) a CCR (zprostředkující subjekt II).

Sekretariáty Regionálních rad - vykonává svou funkci ve fázi přípravy, hodnocení a výběru projektu. V závislosti na kraji sídlí na příslušném krajském úřadě.

Společný technický sekretariát - instituce založená v rámci programů INTERREG IIIA a je ustavená jako samostatná jednotka, na níž SC deleguje výkon některých svých funkcí. Pro jeden program je vždy zřízen jeden Společný technický sekretariát, který je složen ze zástupců obou partnerských zemí. Sídlí v zemi SC, ve druhé zemi má obvykle detašované pracoviště. Jeho hlavní činností je administrativní podpora NA a MA a propagace dotčeného programu.

Centrum pro regionální rozvoj [15] - příspěvková organizace MMR, jejímž posláním je podpora činností při realizaci regionální politiky vlády České republiky. CRR je zastoupeno v jednotlivých regionech NUTS II svými pobočkami, které zajišťují každodenní operativní činnost spojenou s implementací programů spolufinancovaných z prostředků EU.

Řídící výbor - hlavní povinností SC je společný výběr a schvalování projektů a dozor nad jejich implementací. Projekty jsou vybírány se souhlasem všech členů oprávněných hlasovat a jsou vybírány v souladu s výběrovou procedurou a podle kritérií stanovených v CIP a Programovém dodatku. Je to výbor složený ze zástupců příslušných ministerstev, krajů (na české straně), zemí (na rakouské straně) a euroregionů z obou partnerských zemí.

Monitorovací výbor - provádí celkové monitorování programu. Je ustaven partnerskými státy po dohodě s MA a po konzultacích s partnery. Skládá se z představitelů regionálních a místních institucí, celostátních institucí, hospodářských a sociálních partnerů a nevládních organizací a předsedá mu zástupce jednoho z partnerských států. Na práci výboru se ve funkci poradce podílí zástupce EK. Monitorovací výbor zasedá 1-2x ročně. Součástí MSSF je i elektronická žádost o poskytnutí příspěvku ELZA..

Platební orgán - ten sídlí v zemi, kde je umístěn MA, v našem případě je to Rakouské spolkové kancléřství. Je zodpovědný za celkové finanční řízení prostředků poskytnutých ze zdrojů EU. Zpracovává a předkládá žádosti o platby a přijímá platby od EK. V partnerské zemi byl zřízen tzv. Sub-PA. Na české straně vykonává tuto funkci MF ČR. Sub-PA je partnerem PA a je spoluodpovědný za povinnosti, které jsou mu určeny.

Platební jednotka – funkci PU všech CIPů INTERREG IIIA vykonává MMR. PU je zprostředkujícím subjektem PA či sub-PA. Funkci PU vykonává Odbor finančního řízení a platební jednotky MMR.

Viz příloha č. 5 [IV.5] – **Schéma implementační struktury**, tzn. cesta od přípravy žádosti přes přípravu smlouvy až po kontrolu realizace projektu.

Viz příloha č. 6 [IV.7] - **Schéma systému finančních toků**, tzn. cesta od vypracování žádosti o platbu přes kontrolu až po převedení platby na účet konečného příjemce.

U žádosti je ve „hře“ šest objektů, u financování čtyři. Podle mého názoru v poměru k ohromnému množství financí to není zlé. Nejhorší a nejdelší je schvalování žádosti a projektu, kdy každý hodnotí a schvaluje něco jiného. Žádost hodnotí S-RR, projektový list JTS, SC výběr projektů, CRR formální správnost smlouvy,

1.9. Vhodní žadatelé

Z hlediska právní formy jsou vhodní žadatelé následující (tento výčet platí pro všechny priority a opatření³):

- **Obce** (svazky obcí) – zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),

³ Tento výčet se netýká priority Technická pomoc, která je určena pro orgány zapojené do přípravy a implementace programu a netýká se konečných příjemců v regionech.

- **Města** – zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- **Kraje** – zákon č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení),
- **Organizace** zřizované a založené státem, kraji či obcemi, které poskytují **veřejné služby** a jsou minimálně z 80 % vlastněny státem, kraji či obcemi – nutné předložit výpis z (obchodního) rejstříku.
- **Nestátní neziskové organizace (NNO)** – v souladu se Zásadami vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy se jimi rozumí tyto:
 - občanská sdružení vyvíjející činnost podle ustanovení § 6 zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů,
 - obecně prospěšné společnosti zřízené podle zákona č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech,
 - církevní právnické osoby zřízené podle zákona č.3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, pokud poskytují zdravotní, kulturní, vzdělávací a sociální služby nebo sociálně právní ochranu dětí,
 - nadace a nadační fondy zřízené podle zákona č.227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech ve znění pozdějších právních předpisů,
- **Školy, školská a předškolská zařízení,**
- **Zájmová sdružení právnických osob** zabývající se zejména správou a administrací Fondu malých projektů zřízená podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, k poskytování služeb v oblasti regionálního rozvoje v příhraničních regionech,
- **Hospodářské a agrární komory** – zřízené podle zákona č.301/1992 Sb., o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR.

Pro účast v programu ČR-SR je rozhodující místo realizace projektu, nikoli sídlo žadatele. Žadatel tak může mít teoreticky sídlo v celé ČR, ale projekt musí být vždy realizován ve vymezeném území.

→ k žádosti přiložit čestné prohlášení žadatele,

- že bude projekt bude využíván pro veřejné účely,
- že nedojde k zvýhodnění podnikatelského subjektu
- a že se nejedná o ziskový projekt

2. LEGISLATIVA

Základními dokumenty pro realizaci programu jsou:

- Rozhodnutí EU stanovující předpisy pro Strukturální fondy, zejména nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 [odst.1] ze 17.5.1999, č. 1260/1999 [odst. 2] a č. 1263/1999 z 21.6.1999 [odst. 3], nařízení (ES) č. 1783/1999 [odst. 4] a č. 1784/1999 Evropského parlamentu a Rady z 12.7.1999 [odst.5], nařízení Komise (ES) č. 1681/94 z 11.7.1994 [odst.6], č. 643/2000 z 28.3.2000 [odst.7], č. 1159/2000 z 30.5.2000 [odst.8] [odst.9], č. 438/2001 [odst.10] a č. 448/2001 ze 2.3.2001 [odst.11], č. 2355/2002 z 27.12.2002 a č. 448/2004 ze 10.3.2004.
- Program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika – Rakousko na období 2004 – 2006;
programový dokument je připravován společně oběma partnerskými státy (bilaterálně) pro účely vymezení obsahu příslušného programu Iniciativy Společenství. Dokument obsahuje analýzu a popis situace území, strategii programu vymezenou prostřednictvím priorit a opatření, indikativní finanční alokace a rámcový popis implementace programu. Dokument schvaluje Evropská komise a je podkladem pro přípravu Programového dodatku. [3]
- Programový dodatek Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika - Rakousko na období 2004 – 2006; [5]
ten připravují společně oba partnerské státy, doplňuje a podrobně rozvádí Program Iniciativy Společenství, obsahuje zejména detailní informace o opatřeních, konečných příjemcích, implementačních subjektech, způsobu implementace programu a finančním plánu pro každé opatření. Dokument schvaluje Monitorovací výbor a Evropské komisi se zasílá na vědomí.
- Memorandum o porozumění vymezující vztahy partnerských států při implementaci společného programu;
- Operační manuál Iniciativy Společenství INTERREG IIIA na období 2004 – 2006.

Mimo výše uvedené legislativy se implementace programu řídí legislativou České republiky a Spolkové republiky Rakousko, a to:

Česká republika:

- Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách
- Usnesení vlády ČR č. 432/2004 ze dne 5. května 2004 k Programu Iniciativy Společenství INTERREG IIIA České republiky a Polska, Slovenska, Rakouska, Bavorska a Saska

Právní základ pro přidělení prostředků jak z fondů EU tak z fondů národních:

- Jednotlivá rozhodnutí krajů – Jihočeského, Jihomoravského a Vysočina
- Jednotlivá rozhodnutí obcí z regionů NUTS III Jihočeský kraj, Jihomoravský kraj a Vysočina
- Zákon č.218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních orgánů

Rakousko⁴ [5]:

a) právní základ pro přidělení prostředků z fondů EU:

- Einzelentscheidungen der Bundesländer Niederösterreich, Oberösterreich und Wien

b) právní základ pro přidělení prostředků z národních fondů:

- Einzelentscheidungen der Bundesländer Niederösterreich, Oberösterreich und Wien
- Einzelentscheidungen von Gemeinden in Niederösterreich, Oberösterreich
- Allgemeine Rahmenrichtlinie für die Gewährung von Förderungen aus Bundesmitteln (BMF.-Z.01 3301/7-II/3/77 vom 5. Mai 1977, geltende Fassung)
- Einzelentscheidungen des Bundes
- ERP-Fonds: Richtlinie "ERP-Infrastrukturprogramm"
- Sonderrichtlinie für regionale Impulsförderung RIF 2000-2006
- Richtlinien für die Förderungsaktion der NÖ Grenzlandförderungsgesellschaft
- Eco-Plus-Richtlinien für die regionale Infrastrukturförderung in Niederösterreich (N109/98 Laufzeit bis 31.12.2006)
- Telematik & C-Tech Wien (Zuschüsse; de minimis)

⁴ Názvy zákonů jsou schválně v němčině pro jejich snadnější vyhledání

- Innovations- und Technologieförderung der Stadt Wien (Zuschüsse; notifiziert FTE)
- Umwelt- und Technologieförderung der Stadt Wien (Zinszuschüsse, Laufzeit ab 1.3.2001 bis auf Widerruf; de-minimis)

3. DISPOZIČNÍ FOND

„Program DF je přímou součástí Iniciativy Společenství INTERREG IIIA a svým charakterem navazuje na úspěšný Program přeshraniční spolupráce CBC Phare - Společný fond malých projektů [1][4][6][15]“.

3.1. Základní informace

Rozdíl je hlavně ve způsobu administrace a vymezení vhodných aktivit, které jsou v rámci Interreg IIIA podporovány. Stejně tak jako v programech Phare CBC - Společných fondů malých projektů, bude žadatelům umožněno získávat podporu na projekty neinvestičního charakteru s prokazatelným přeshraničním dopadem.

DF je flexibilní nástroj, jehož cílem je podporovat přímou přeshraniční spolupráci v regionech. V rámci tohoto fondu má žadatel možnost získat podporu na menší projekty neinvestičního charakteru. Vhodné jsou aktivity zaměřené na multikulturní vzdělávání, na výměny zkušeností v oblasti specifické a tradiční výroby, produktů a jejich distribuce na trh, na organizování společných konferencí, výstav a spolupráce na regionální, místní a oborové úrovni, orientované na kulturní dědictví Orientuje se především na měkké projekty - přeshraniční setkávání, sportovní turnaje, výměny mládeže atd., v jeho rámci nelze podporovat vydávání publikací, brožur, organizování výstav,

DF pokrývá celé území dotčených krajů. Vhodnými žadateli jsou obce, města, kraje, spolky, sdružení, svazy, asociace, komory, nadace a další subjekty neziskového charakteru, nestátní neziskové organizace (např. občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby), školy, zájmová sdružení právnických osob, hospodářské a agrární komory. Vhodnými projekty do DF jsou projekty zaměřené na problematiku mládeže, žen, sociálních otázek, životního prostředí či různé kulturní výměny, pořádání besed; dále činnosti zaměřené na podporu místních rozvojových iniciativ, ale i studie proveditelnosti a další aktivity související s přípravou větších projektů (např. školení, semináře).

Euroregiony, resp. sdružení obcí, provádějí kontrolu přijatelnosti projektů, včetně přípravy podkladů pro rozhodování Regionálního řídicího výboru [IV.6]. Ten provede vlastní výběr projektů.

3.2. Cíle dispozičního fondu

Cílem Dispozičního fondu je zejména:

- zmírnit okrajový charakter těchto oblastí, a tím zlepšit kvalitu života a vytvořit spolupracující systémy na obou stranách hranice
- podporovat další rozvoj hospodářského potenciálu příhraničních regionů posilováním stávajících struktur, zvyšováním soutěživosti českých subjektů a ožiováním celkového hospodářství na obou stranách hranice, zvláště pak využitím potenciálu cestovního ruchu. [12]

Naplnění těchto cílů umožňuje Fond svým pružným přístupem k financování menších akcí typu People-to-people, které jsou založeny na bázi místních/regionálních potřeb a mají přeshraniční dopad. Činnost tohoto fondu je pružnější. Je to dáno tím, že je spravován z nejnižší úrovně – euroregiony, resp. sdruženími obcí, které poskytují informace, konzultace a podporu předkladatelům projektu, kteří jim předkládají své žádosti o dotace na malé projekty neinvestičního charakteru. Mají k sobě tedy „blízko“. Věcnou a finanční kontrolu zabezpečuje CRR. [15]

3.3. Aktivita

Obecně Fond podporuje aktivity, které:

- přispívají k ekonomickému rozvoji prostřednictvím obchodní spolupráce, rozvojem podnikání a spolupráce mezi institucemi zastupující podnikatelskou sféru
- napomáhají k rozvoji turismu, jako důležitého faktoru pro rozvoj místního/regionálního hospodářství a zaměstnanosti v oblastech česko-rakouské příhraničí
- umožňují rozvoj a zvýšení spolupráce mezi komunitami na obou stranách hranice s výhledem na společné zlepšení kulturního, vzdělávacího a společensko-hospodářského rozvoje, životních podmínek a pokračujících kontaktů
- povzbuzují aktivitu regionu při zapojení do programu Iniciativy Společenství INTERREG IIIA a podpoří lokální činnosti malého rozsahu, které mohou vytvořit základnu pro větší projekty přeshraniční spolupráce

- pomáhají rozvíjet místní a regionální instituce specializující se v oblastech regionálního rozvoje, přípravy a implementace přeshraničních projektů v souladu se systémem používaným v EU.

Budou prostě upřednostňovány projekty, které budou společně financovány oběma přeshraničními partnery, budou mít výrazný přeshraniční dopad a budou připraveny k realizaci.

Nejdůležitější dokumenty pro žadatele jsou [7]:

- programový dokument [3]
- programový dodatek [5]
- příručka pro žadatele a konečného příjemce [1]
- elektronická žádost ELZA
- způsobilé výdaje – metodická příručka
- tabulka pro výpočet čistého výnosu
- studie proveditelnosti

Nutno přidat k žádosti:

- čestné prohlášení k žádosti
- stručný obsah projektu v českém jazyce
- rozpočet projektu
- zdůvodnění nákladů.

Termín nejbližšího zasedání Řídícího výboru ČR – Rakousko je 5.10.2005. Termín pro podání žádosti k projednání na nejbližším zasedání Řídícího výboru je 27.7.2005.

3.4. Financování

Celková alokace Dispozičního fondu na česko-rakouské hranici je **970 200 EUR** na celé období 2004-2006. Minimální příspěvek z ERDF je 1000 EUR, maximální příspěvek z ERDF na projekt je 10 000 EUR (také v tomto případě bude dotace z ERDF tvořit maximálně 75% veškerých uznatelných nákladů projektu).

Celkové způsobilé výdaje projektu však mohou činit maximálně dvojnásobek maximální částky podpory z Fondu.

Čerpání dle priorit:

Priorita I	40% (4.40 mil.EUR)
Priorita II	15% (1.65 mil.EUR)
Priorita III	21% (2.31 mil.EUR)
Priorita IV	12% (1.32 mil.EUR)
Priorita V	7% (0.77 mil.EUR)

Z podpory mohou být financovány pouze způsobilé výdaje vyplývající z nařízení Evropské komise č. 1685/2000 [9], ve znění pozdějších předpisů. Konkrétní a jasné vymezení způsobilých výdajů je součástí Příručky pro žadatele konečného příjemce.

Přímý převod prostředků získané podpory partnerům (českým ani partnerům na druhé straně hranice) není možný.

Žadatel může pro 1 projekt podat více žádostí o podporu z různých programů, ale **přijmout smí pouze 1 příspěvek.**

Projekt financovaný z Iniciativy Společenství INTERREG IIIA nesmí obdržet příspěvek z jiného programu financovaného ze SR, státního fondu nebo jiného programu financovaného ze zdrojů ES!!

Konečný uživatel musí zajistit celý podíl spolufinancování, neboť v rámci DF nejsou poskytovány dotace ze státního rozpočtu. Odlišné je i proplácení přidělené podpory. PU [IV.3] proplácí jednotlivým administrátorům souhrnné žádosti o platby čtyřikrát ročně. Proplácení jednotlivých mikroprojektů zprostředkovává administrátor, který zároveň před vyplacením částky podpory provádí prvotní kontrolu projektů.

Viz [IV.6] – Schéma implementace DF.

3.5. Správci fondu

Správcem Fondu jsou zejména euroregiony a sdružení měst a obcí. Vlastní administraci Fondu provádí buď správce nebo jím pověřený administrátor.

Správce/administrátor: Silva Nortica/Silva Nortica, Sdružení měst a obcí jižní Moravy, RRA jižní Moravy, Sdružení obcí Vysočiny/RRA Vysočiny

Územní vymezení jednotlivých správců pro účely DF:

Silva Nortica - celý Jihočeský kraj

Sdružení měst a obcí jižní Moravy - celý Jihomoravský kraj

Sdružení obcí Vysočiny - celý kraj Vysočina

3.6. ELZA

Od 1.dubna 2005 byla zprovozněna pro podávání projektů v rámci Dispozičních fondů elektronická žádost ELZA DF. Tu najdete na www.strukturalni-fondy.cz.

Je to instalační program. Je snadné ho ovládat i vyplnit zadané formuláře. V případě nejasností pomoc při vyplňování žádosti a vysvětlivky najdete v [2]. Ukázku první stránky formuláře žádosti najdete v [IV.8].

3.7. DF v Jihomoravském kraji

Regionální rozvojová agentura jižní Moravy [12] ve spolupráci se Sdružením obcí a měst jižní Moravy vyhlásila dne 15. února 2005 program Dispozičního fondu, který podporuje menší neinvestiční projekty přeshraniční spolupráce na česko-rakouské hranici v Jihomoravském kraji.

Dispoziční fond v Jihomoravském kraji má pro období 2004-2006 k dispozici částku 410 000 € a výše podpory nesmí přesáhnout 75% celkových způsobilých výdajů projektu, jak už je řečeno v obecné části DF.

Regionální řídicí výbor, který posuzuje a schvaluje projekty k financování z DF, bude při hodnocení projektů brát v úvahu jak oprávněnost projektů z hlediska splnění vhodných typů činností, tak splnění následujících podmínek:

- realizace projektu nepřesahující 12 měsíců,
- zahraniční partner z přeshraničního regionu Weinviertel,
- předložení projektu tematicky shodného s navrženými tématy jednotlivých výzev k předkládání projektových návrhů.

Tabulka č. [11]:

TEMATICKÉ OKRUHY PRO JEDNOTLIVÉ ZASEDÁNÍ RŘV K PŘEDKLÁDÁNÍ NÁVRHŮ PROJEKTŮ

Vyhlášení výzvy k předkládání projektových návrhů	Termín schůzky RŘV k výběru projektových návrhů	Tematický okruh
únor 2005	II. polovina dubna 2005	turistika
květen 2005	září 2005	rozvoj folklóru
říjen 2005	březen 2006	spolupráce škol
duben 2006	září 2006	sportovní akce

Zdroj: www.rera.cz

Zaměření projektů

Aktuální potřeby a zaměření projektů vyplývá pro česko-rakouský příhraniční region z příslušného CIP. Priority a opatření pro Jihomoravský kraj, jsou:

- podpora malých projektů ve všech oblastech zahrnutých do programu, jako je např. školství, problematika žen, kultura, mládež, sociální otázky, životní prostředí, kulturní výměna, integrace, pořádání besed;
- podpora místních rozvojových iniciativ; [12]

3.8. DF v Jihočeském kraji

DF byl vyhlášen 1.3.2005. Termín podání žádosti: 1. 4. - 15. 4. 2005 do 16.00 hod. Termín realizace projektu nejpozději do 15.4.2006.

Územní působnost Dispozičního fondu je na české straně NUTS III Jihočeský kraj se specifikací podle správních území podle okresů/ obcí Jihočeského kraje. Na rakouské straně s přímou vazbou k Jihočeskému kraji a to region Waldviertel v zemi Dolní Rakousko a region Muhlviertel v Horním Rakousku.

3.9. DF v kraji Vysočina

Nejbližší termín zasedání Řídícího výboru byl stanoven na 5. října 2005 a konečný termín předkládání žádostí na příslušný Sekretariát Regionální rady je 29. července 2005. Žádosti, které budou doručeny po 29. červenci 2005, budou předloženy ke schválení následujícímu Řídícím výboru.

V tomto kraji je DF spravován Regionální rozvojovou agenturou Vysočina [11][12].

Tabulka č. [11]:

ALOKACE PRO KRAJ VYSOČINA

	%	Celkové způsobilé výdaje	EU (ERDF)	ČR Národní veřejné zdroje
2004	30,54 %	47 213 277 Kč	35 409 963 Kč	11 803 314 Kč
2005	31,16 %	48 163 373 Kč	36 122 530 Kč	12 040 843 Kč
2006	38,30 %	59 210 020 Kč	44 407 507 Kč	14 802 513 Kč
CELKEM	100 %	154 586 670 Kč	115 940 000 Kč	38 646 670 Kč
	100 %		75 %	25 %

Zdroj: Program Iniciativy Společenství, kraj Vysočina

Tabulka č. [11]:

ČERPÁNÍ PRIORITY A OPATŘENÍ

Priority a opatření	% čerpání
P1 Přeshraniční hospodářská spolupráce	10 %
P2 Dosažitelnost	10 %
P3 Přeshraniční organizační struktury a sítě	11 %
P4 Lidské zdroje	0 %
P5 Trvale udržitelný územní rozvoj a ochrana životního prostředí	6 %

Zdroj: Informační brožura, DF pro kraj Vysočina

V tomto kraji je krátkou tradicí přeshraniční školní spolupráce. V rámci iniciativy DF mohou školy z kraje Vysočina žádat finanční podporu svých projektů realizovaných společně s partnerskou školou z Dolního Rakouska (velmi omezeně také na spolupráci se školami z Horního Rakouska) ve dvou opatřeních. Pokud se náklady na projekt pohybují ve výši 1 334 – 13 334 EUR, je možné se ucházet příspěvek z fondu. Projekty s rozpočtem nad 13 334 EUR je možné financovat z opatření IV Lidské zdroje, priority 2 Rozvoj kooperace a infrastruktury v oblasti vzdělání, kvalifikace a vědy.

Úspěšné projekty Dolního Rakouska – dopady na rozvoj česko-rakouského příhraničí:

1. Cykloregion Weinviertel-Jižní Morava

- učení tras
- orientační systém
- organizace turistických služeb

2. Učebnice češtiny pro rakouské žáky

- vzbuzení zájmu o český jazyk a lid ve školách
- organizace jazykových kurzů
- výroba učebnice, příručky pro učitele, kazeta a materiál pro hry

3. Přeshraniční poradenství malých a středních podniků

- poradenství ve spolupráci s hospodářskými komorami
- podpora při prezentacích na veletrzích

4. Navázání kooperace při realizaci přeshraničních projektů

5. Návštěvníké centrum Národního parku Podyjí

- dokumentace ekologického vývoje
- význam přeshraniční spolupráce pro ochranu přírody
- nabídka přírodovědných atrakcí pro návštěvníky
- provedení výstav
- propojení s českou správou Národního parku

6. Navázání kontaktu a kooperace s příhraničními mikroregiony na české straně

7. Překonání hranic v mysli

8. Sympozium o problematice krajiny v rámci programu INTERREG

- cílem je dosažení na nadregionální úrovni shody v chápání úlohy krajiny v rakouském a českém příhraničí
- projekt podporuje tvorbu ekologického vědomí v záležitostech hodnoty, ochrany a managementu všech typů krajiny

Na těchto již realizovaných projektech znovu vidíme jak úzká a blízká je přeshraniční spolupráce. Týká se to „normálního“ běžného života.

Dispoziční fond v určených krajích – materiály v těchto kapitolách jsou odlišné. DF v těchto třech krajích nelze srovnat kvůli nedostatku informací na určité téma, které jsou k dispozici, kvůli chybějícím odpovědím na mé e-maily pracovníků daných institucí.

3.10. Fond malých projektů

Fond malých projektů tvořil součást programu přeshraniční spolupráce Phare CBC a spravovalo ho CRR na MMR; jako kontaktní místa přitom sloužily místní Regionální rozvojové agentury.

Příklady projektů v posledních letech činnosti fondu [10]:

rok 2000

Břeclav - Rekonstrukce a rozšíření čistírny odpadních vod a kanalizace, část III - 2,1 mil. EUR
Hovorany - Svatobořice - Místřín - Kanalizační systém a čistírna odpadních vod (HO) - 1,1 mil. EUR
Společný fond malých projektu - 0,8 mil. EUR

rok 2001

Regionální, výzkumné, vývojové a vzdělávací Centrum Nové Hradky - 1,36 mil. EUR
Ekologická modernizace vytápění města Jindřichův Hradec (JH) - 2,24 mil. EUR
Společný fond malých projektů - 0,4 mil. EUR

rok 2002

Třebíčsko – Podnikatelský a výzkumný inkubátor – 1,329 mil. EUR
Grantové schéma na zlepšení dopravní infrastruktury – 2,271 mil. EUR
Společný fond malých projektů – 0,4 mil. EUR

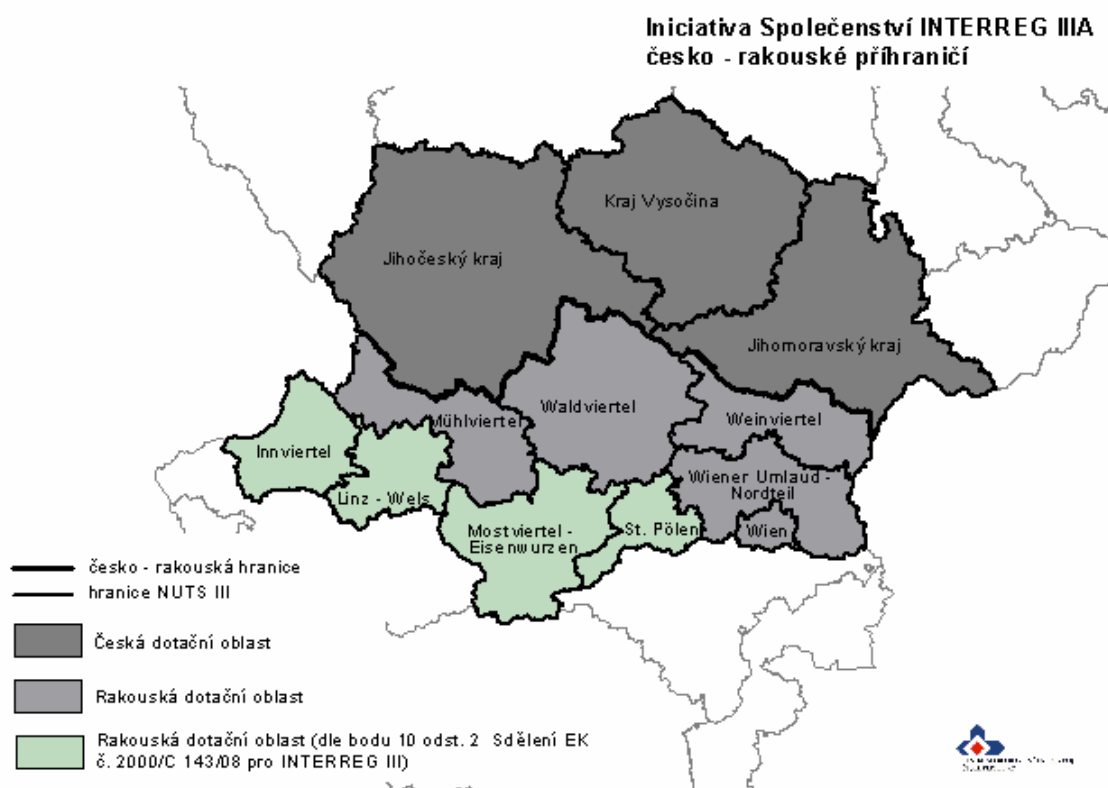
4. ÚZEMNÍ VYMEZENÍ

„Území určené pro dotační podporu z Iniciativy Společenství INTERREG IIIA v česko-rakouském příhraničí jsou území příslušných samosprávných regionů ležících v blízkosti společné hranice [1][3][6].“

V ČR jsou to kraje Jihočeský, Vysočina a Jihomoravský kraj, v Rakousku okresy Weinviertel, Waldviertel, Mühlviertel, Wiener Umland Nord a město Vídeň. Omezenou podporu ve výši maximálně 20 % prostředků alokovaných na rakouské straně hranice lze čerpat i v regionech NUTS III Linz-Wels a Innviertel ve spolkové zemi Horní Rakousko a St. Pölten a Mostviertel ve spolkové zemi Dolní Rakousko.

Na západě hraničí uvedený region s Německem, na východě se Slovenskem. Délka společné hranice je 783 km.

Mapa č. 1: Územní vymezení [1]

4.1. Územní srovnání

Tabulka 4

ČESKO-RAKOUSKÉ PŘÍHRANIČÍ V ČÍSLECH [5]

<i>Územní celek</i> <i>R: NUTS III; ČR: NUTS III</i>	<i>rozloha v km²</i>	<i>počet obyvatel</i> <i>1998(R)/</i> <i>2001(CZ)</i>	<i>hustota</i> <i>obyvatelstva</i> <i>(obyv./km²)</i>
Mühlviertel	2.659	200.705	75
Waldviertel	4.614	225.865	49
Weinviertel	2.391	124.496	52
Vídeň	415	1.606.843	3.871
Wiener Umland Nord	2.722	271.933	100
Navazující oblasti podle článku 10. směrnice INTERREG			
Innviertel	2.833	270.733	96
Linz-Wels	1.743	526.515	302
Mostviertel-Eisenwurzen	3.356	237.984	71
Sankt Pölten	1.230	141.658	115
	(9.152)	(1.176.890)	
RAKOUSKO (bez navazujících oblastí)	12.801	2.429.842	190
Jihočeský kraj	10.056	625.267	62
Jihomoravský kraj	7.062	1.127.718	160
Kraj Vysočina	6.925	519.211	75
ČESKÁ REPUBLIKA	24.043	2.272.196	95
Oblast spolupráce	36.844	4.702.038	127

Zdroj: sčítání lidu (Rakouský statistický úřad, Český statistický úřad)

Jak vidíme, do přeshraniční spolupráce je zapojeno, respektive se to týká, téměř pět milionů lidí na ploše třiceti sedmi tisíců kilometrů čtverečných.

Mapa 2: Česko-rakouské příhraničí [1]

4.2. Ekonomická struktura a vývoj hospodářství

Pro ekonomickou strukturu a vývoj hospodářství v česko-rakouském příhraničí jsou charakteristické výrazné regionální rozdíly v životní úrovni. Tyto rozdíly se na jedné straně projevují ve značné disparitě mezi městem a venkovem a na druhé straně v nestejně životní úrovni v českém a rakouském příhraničí [3]. *Nesmíme zapomenout na to, že pár desítek let šel každý stát svou cestou. Každý se vydal jinou cestou.*

Pokud jde o ekonomickou strukturu, lze v česko-rakouském příhraničí najít určité společné prvky resp. vymezit společné problémové okruhy:

- Orientace ekonomiky na zemědělství je na obou stranách hranice výraznější, než je tomu v “průměrných” regionech v obou zemích. Jižní Čechy a jižní Morava patří - podobně jako region Weinviertel v Rakousku - k centrům zemědělské a lesnické výroby. Vinou zpoždění v přizpůsobování novým rámcovým podmínkám pro zemědělství a lesnictví dochází na obou stranách hranice k zaostávání.
- Pokud jde o průmysl a živnostenské podnikání, dominují na obou stranách hranice tradiční průmyslová odvětví jako např. potravinářství, textilní a oděvní průmysl, zpracování a výroba kůže, skla, kamene a dřeva a konečně strojírenství. Průmyslová výroba zůstává soustředěna do malého počtu lokalit, které jsou navíc relativně hodně vzdáleny od hospodářských center obou zemí.
- Terciární sféra je - s výjimkou městských regionů - i přes pokrok dosažený v posledních letech ještě stále citelně slaběji rozvinutá.

Tabulka č.4

EKONOMICKÁ ÚROVEŇ

Územní celek R: NUTS III; ČR: NUTS II	HRP/obyv. 1996 (R)/ 2000 (CZ) celostátní průměr = 100	Index EU =100
Mühlviertel	54,4	61,1
Waldviertel	76,4	85,8
Weinviertel	61,4	68,9
Vídeň	148,5	166,6
Wiener Umland Nord	77,8	87,3
Navazující oblasti podle článku 10 směrnice INTERREG:		
Innviertel	64,8	72,7
Linz-Wels	122,5	137,5
Mostviertel-Eisenwurzen	74,5	83,6
Sankt Pölten	82,7	92,9
RAKOUSKO	100,0	112,3
Jihočeský kraj	89,5	53,6
Jihomoravský kraj	90,2	54,0
Vysočina	80,1	48,0
ČESKÁ REPUBLIKA	100,0	59,0
evropská patnáctka (EU 15)	-	100,0

Zdroj: EUROSTAT

Regionální účty 2000 (Regional Accounts 2000), ČSÚ Praha 2001

V rakouských příhraničních regionech se hrubý regionální produkt na obyvatele pohybuje zhruba mezi 61% až 167% průměrné hodnoty EU, zatímco v českých příhraničních regionech NUTS III je to 48 % až 54 % (rok 2000).[3]

Rakouské regiony s převažujícím venkovským charakterem patří v celorakouském srovnání k ekonomicky nejslabším oblastem.

Weinviertel dosahuje hodnoty nepatrně nad 60%, Waldviertel a Wiener Umland Nord se dostávají těsně nad tři čtvrtiny celorakouského průměru. Pouze Vídeň vykazuje výrazně vyšší životní úroveň a při srovnání v rámci EU patří k ekonomicky nejsilnějším regionům v Evropě. [3]

Česká strana je na tom naopak v celostátním měřítku mnohem lépe. V rámci regionů NUTS III se na hranici 90% průměrné hodnoty pro Českou republiku pohybují

Jihomoravský a Jihočeský kraj. Kraj Vysočina dosahuje 80 % průměru ČR. Ve srovnání s EU to je 54 % resp. 48 % průměrné hodnoty v zemích evropské patnáctky. Některé části příhraničí však patří k ekonomicky nejméně rozvinutým oblastem České republiky. Česká vláda proto tyto oblasti zařadila mezi hospodářsky slabé regiony, jimž bude poskytována zvláštní podpora z rozpočtových prostředků.

Otevření hranic s Rakouskem odbouralo značnou část negativních sociálních a ekonomických důsledků vyplývajících z okrajové polohy této oblasti. K pozitivním změnám dochází např. v důsledku restrukturalizace průmyslových podniků, vytváření nové základny malých a středních podniků, nových možností pro uplatnění v terciárním sektoru a také díky zahraničním investicím.

Další příznivé změny lze očekávat také v oblasti cestovního ruchu a zlepšování životního prostředí v důsledku investic veřejného sektoru do technické infrastruktury a v důsledku předpokládaného zásadního zlepšení přeshraniční dopravní infrastruktury.

Na druhé straně se v českém příhraničí projeví i určité negativní vlivy. Za nejzávažnější lze označit především problémy v sociální, ekonomické a ekologické sféře ve venkovských oblastech, vyvolané kolapsem některých zemědělských odvětví a forem zemědělské výroby (především státní statky v bezprostředním pohraničí), a také zhoršení dopravní obslužnosti venkova, což má za následek zhoršení životních podmínek venkovského obyvatelstva.

V jihočeské části regionu hrají roli průmyslových center České Budějovice a menší regionální střediska Český Krumlov a Jindřichův Hradec. V celostátním srovnání se oblast vyznačuje poměrně nízkým podílem slaběji rozvinutých odvětví a jednou z nejvyšších úrovní produktivity. Také pokles produkce je zde pomalejší než v ostatních částech České republiky. V regionu dominují obory potravinářského průmyslu a zpracování kovů. Proces restrukturalizace zde probíhá plynule a pro nově vznikající domácí i zahraniční podniky je především ve městech charakteristická vysoká dynamika růstu. Také tradiční podniky (např. pivovary) dokázaly v posledních letech značně vylepšit své postavení na trhu a i v sousedních zemích se jim podařilo dosáhnout většího podílu na trhu. Role motorů regionálního rozvoje se v jižních Čechách ujala především středně velká a menší města s relativně stabilní a dostatečně diverzifikovanou průmyslovou strukturou.

Jinak vypadá situace na jižní Moravě. Co do ekonomického potenciálu zde zaujímá jednoznačně vedoucí postavení Brno a do jisté míry také Jihlava. Nejdůležitějšími průmyslovými odvětvími jsou obory vyrábějící investiční celky a drobnější zařízení a spotřební průmysl. V celorepublikovém srovnání zde převažují spíše středně velké podniky.

Úroveň podnikatelských aktivit je především ve venkovských částech českého příhraničí ještě stále nízká. Pouze tři regiony - konkrétně Brno-město, Prachatice a České Budějovice - stojí po této stránce nad celostátním průměrem.

4.3. Společné silné a slabé stránky česko-rakouského příhraničí

Tabulka 5

silné stránky	slabé stránky
- vysoká úroveň některých odvětví jak ve venkovských oblastech (např. zemědělsko-průmyslový komplex, textilní průmysl, těžba dřeva a dřevozpracující průmysl), tak i ve městech - dynamický demografický vývoj - velký potenciál vzdělaných pracovních sil - potenciál nepoškozeného přírodního prostředí	- okrajová poloha velkých částí příhraničí z hlediska mezinárodní dosažitelnosti i dosažitelnosti v rámci regionu - neuspokojivé napojení na dopravní infrastrukturu vyššího řádu a nedostatečně rozvinutá přeshraniční doprava a informovanost - nedostatečná kapacita hraničních přechodů - nestejná úroveň budování infrastruktury - v některých oblastech příliš vysoký věkový průměr obyvatelstva (především ve venkovských odlehlých částech území) - slabá orientace regionálních podniků na inovace a nové technologie - zaostávání v důsledku celkově malého počtu podniků a/nebo vysoký podíl oborů/podniků, kterým vinou zaostávání nebo v souvislosti s restrukturalizací hrozí potíže - velká závislost na trhu práce ve městech - velké rozdíly mezi jednotlivými regiony co do výše příjmu a sociálního zajištění - přetrvávající "hranice v myšlení lidí" v důsledku dlouhého přerušení kulturních a společenských vztahů - neúměrně velký význam zemědělství a vystavení zemědělskoprámyslového komplexu velkému konkurenčnímu tlaku a nutnosti přizpůsobit se změnám v průběhu rozšiřování EU - odlišnosti právního systému, ekologických standardů a chybějící systém včasného varování (monitoring) - málo vyvinutá přeshraniční institucionální infrastruktura

Zdroj [3]

Za velký potenciál pro budoucí společný rozvoj regionu lze pokládat rozvoj cestovního ruchu, i když je zde nutno nejprve značně zlepšit nabídku, vzájemnou informovanost, propojení subjektů cestovního ruchu a marketing a zdokonalit provozní a organizační strukturu cestovního ruchu. Je zde velká nabídka historických památek, krásných měst a čisté přírody.

Specifické požadavky na společný rozvoj regionu klade stávající nestejná životní úroveň a výše mezd na obou stranách hranice, ale také odlišně koncipovaná právní nebo sociální soustava a standardy v oblasti životního prostředí. I když je snižování resp. odbourávání těchto disparit záležitostí, kterou je nutno řešit v první řadě na celostátní úrovni, jsou

právě příhraniční oblasti tím územím, pro které jsou tyto záležitosti mimořádně důležité.

oblast	silné stránky	slabé stránky
obyvatelstvo	• příznivá dynamika demografického vývoje	• vysoký podíl vyšších věkových skupin • vysoký podíl cizinců z tradičních zemí dodávajících pracovní síly do zahraničí (bývalá Jugoslávie a Turecko) v městských regionech (hlavně ve Vídni) ztěžuje integraci lidí ze sousedních regionů
hospodářská struktura a trendy	• vídeňská resp. linecká městská aglomerace fungují jako hospodářská centra a zdroj rozvojových podnětů pro celé příhraničí • odstraňování relativní zaostalosti terciárního sektoru ve venkovských oblastech (např. cestovní ruch, zdravotnictví, služby pro výrobní sféru)	• vysoký podíl hůře placených a slaběji rozvinutých odvětví ve venkovských oblastech souvisí s podprůměrnou ekonomickou silou a podprůměrnými příjmy v mimoměstských celcích • malý zájem o zakládání nových podniků a nedostatečná hustota perspektivních průmyslových oborů • citelná nedovybavenost náročnějšími službami pro hospodářskou sféru ve venkovských oblastech
ekonomika	• příznivý vývoj obchodu se sousedními regiony a zárodky intraregionálních hospodářských aktivit • vyspělé know-how v oblasti těžby a zpracování dřeva • existence zainvestovaných ploch pro podnikání v průmyslu a živnostenském podnikání, včetně poradenství (především EcoPlus, TMG)	• chybí přeshraniční rozvoj kompetencí a lokalit na úrovni celého regionu • slabá aktivita MSP v oblasti výzkumu a inovací • téměř neexistující kooperační struktury MSP (např. v oblasti technologií, inovací, internacionalizace atd.) • MSP: neuspokojivá úroveň kontaktů se sousedními regiony, chybějí nástroje pro poskytování pomoci • celkově nízká úroveň v oblastech, které jsou pro region klíčové
výzkum a vývoj	• Vídeň, Krems, Hagenberg a Linec jsou sídlem kvalitních univerzitních i mimouniverzitních výzkumných zařízení, stimuluje další vývoj • Vídeň jako středisko vzdělávání v nejdůležitějších perspektivních oblastech (styky se střední a východní Evropou, telekomunikace, "urban technologies")	• v mezinárodním srovnání nízká úroveň výzkumných úkolů • slabá úroveň transferu technologií • nedostatečné zapojení MSP do aktivit v oblasti výzkumu a vývoje

oblast	silné stránky	slabiny
cestovní ruch	• velký význam celého regionu pro příměstský rekreační cestovní ruch a ve venkovských oblastech posílení rekreační, ozdravné, kondiční a zájezdové turistiky • některé realizované vstupní projekty a specializovaná nabídka podnítily cestovní ruch orientovaný na vysokou kvalitu služeb a prodloužení sezóny a tím poskytly regionálnímu hospodářství nové pole působnosti • chráněné přírodní oblasti a národní parky jako východiska ekologicky šetrných forem cestovního ruchu • existující potenciál společného přírodního bohatství a kulturního dědictví jako stimul pro rozvoj koncepcí a nabídky přeshraničního cestovního ruchu a využití volného času	• dosud nedošlo ve větším rozsahu k přizpůsobení turistické nabídky a nezbytného zázemí aktuálním trendům v poptávce • špatná poloha z hlediska zahraničního cestovního ruchu (s výjimkou Vídně) • výrazně jednosezónní charakter cestovního ruchu s výjimkou několika klíčových podniků cestovního ruchu a zařízení umožňujících dvousezónní provoz (zdravotnická a kondiční zařízení) • nízká úroveň podniků cestovního ruchu: nízký stupeň modernizace a internacionalizace (s výjimkou Vídně), převaha malých podniků • nedostatečně propracovaná a nekoordinovaná nabídka přeshraničních cílů cestovního ruchu, • chybí organizační struktury cestovního ruchu s přeshraniční působností
zemědělství/ rozvoj venkova	• dobré výsledky, dosahované v některých oblastech díky speciálním produktům • perspektivní možnosti rozvoje ekologicky zaměřeného zemědělství a výroby kvalitních produktů	• mnohdy nevýhodná struktura provozních jednotek a nepříznivé klimatické podmínky • vysoký podíl hospodářství fungujících jako zdroj vedlejších příjmů • nedostatečné propojení s dalšími odvětvími hospodářství
infrastruktura a doprava	• dobrá dosažitelnost aglomerací v rámci regionu pro osobní dopravu • všechny druhy dopravy mají kvalitní infrastrukturu • celkově uspokojivá úroveň výstavby technické infrastruktury (voda, odpadní vody, energie)	• rostoucí intenzita přeshraniční osobní i nákladní dopravy při mnohdy neuspokojivém stavu komunikací a infrastruktury • nízká úroveň spolupráce a koordinace subjektů působících v dopravě (např. logistická centra) • v odlehlých regionech je regionální dopravní obslužnost veřejnými dopravními prostředky nedostatečná

oblast	silné stránky	slabiny
lidské zdroje a trh práce	• rostoucí úroveň vzdělání obyvatelstva • široká nabídka kvalifikovaných pracovních sil • velmi dobrá vybavenost vzdělávacími zařízeními a přístup ke vzdělání (školy, univerzity, vzdělávání dospělých), také v regionech jsou dobré vzdělávací možnosti • velká nabídka pracovních sil, především s vyšším stupněm kvalifikace a s “kvalifikací pro střední a východní Evropu” • nízká míra nezaměstnanosti ve venkovských oblastech, která je důsledkem toho, že mnoho lidí dojíždí do zaměstnání do okolních měst	• neuspokojivá úroveň pokud jde o přizpůsobení nabídky v oblasti vzdělání změnným podmínkám • značná závislost venkovských regionů na trhu práce ve městech • vysoký podíl osob dojíždějících do zaměstnání mimo bydliště • prudký růst skupin obyvatelstva, které jsou z hlediska trhu práce problémové • podprůměrné možnosti příjmů a zaměstnání v okrajových oblastech, především u lidí s vyšší kvalifikací • úbytek pracovních míst pro ženy v důsledku restrukturalizace • tlak na trh práce ve městech, způsobený přílivem zahraničních a/nebo nekvalifikovaných pracovních sil, s nepřímými negativními důsledky na regiony, jejichž obyvatelé vyjíždějí za prací • nedostatečná připravenost přeshraničních strategií politiky pracovního trhu na rozšíření EU
příroda a životní prostředí	• cenné přírodní a krajinné celky • vysoká kvalita života a životního prostředí • dostatečně velký prostor pro rekreaci a odpočinek městského obyvatelstva • přibývá lesních ploch, relativně dobrý stav lesů	• rychle rostoucí zatížení životního prostředí (hluk, výfukové plyny) v důsledku vyšší dopravní intenzity) • přibývá množství odpadů; i přes podporu je pokrok ve využívání obnovitelných zdrojů příliš pomalý • málo společných projektů a realizovaných opatření v oblasti ochrany životního prostředí (např. v otázkách protipovodňových opatření)
plánování a realizace regionálního rozvoje	• dobrá úroveň podpůrných institucí na regionální úrovni • přeshraniční euroregiony	• nízká úroveň přeshraničních rozvojových institucí a realizačních struktur • neuspokojivé propojení subjektů podílejících se na spolupráci mezi Východem a Západem

oblast	silné stránky	slabiny
obyvatelstvo	• malé a středně velké vesnice mají relativně vysoký přirozený přírůstek obyvatelstva • ve venkovských příměstských oblastech dochází k přírůstku obyvatelstva v důsledku imigrace z větších měst; na území regionu je tento trend zvláště zřetelný v okrese Brno-venkov	• negativní dopad strukturálních změn v ekonomice • migrace (odchod obyvatel z vesnice) a z toho plynoucí snižování počtu obyvatel • vysoký podíl vyšších věkových skupin v městských oblastech (Brno-město, Brno-venkov) • migrační trendy se projevují i v městských centrech; úbytek obyvatelstva postihuje především větší města
obecné místní podmínky	• pestrá odvětvová struktura průmyslové produkce v tradičních průmyslových centrech • průmyslová základna, kvalifikační úroveň dělnických profesí a trvalá konkurenční výhoda plynoucí z nízkých mezd • rychlý rozvoj MSP, hlavně ve větších městech a městských oblastech • atraktivita městských oblastí s příznivými podmínkami pro vstup zahraničních investorů	• nedostatečná konkurenceschopnost v důsledku nízké produktivity práce a neuspokojivé úrovně inovací • nízká vybavenost v oblasti služeb, především mimo městské oblasti • chybějící hospodářská infrastruktura a služby pro rozvoj malého a středního podnikání • nízká úroveň kooperace a nedostatečná institucionální základna pro rozvoj spolupráce

oblast	silné stránky	slabiny
vývoj hospodářství (průmysl, malé a střední podniky)	• pestrá odvětvová struktura průmyslové produkce v tradičních průmyslových centrech • průmyslová základna, kvalifikační úroveň dělnických profesí a trvalá konkurenční výhoda plynoucí z nízkých mezd • rychlý rozvoj MSP, hlavně ve větších městech a městských oblastech • atraktivita městských oblastí s dobrou možností přístupu zahraničních investorů • úspěšně realizované přeshraniční projekty jako ukázka praktických možností (hospodářský park České Velenice/Gmünd, ECO Plus – “Gemeinsam – Spolu”, Mailbox)	• mnohde přetrvávající nízká úroveň řízení a nedostatečná podpora malého a středního podnikání ze strany státu • negativní dopad ekonomických přeměn, především na tradiční průmyslová odvětví a na zemědělství • nedostatečná konkurenceschopnost v důsledku nízké produktivity práce a neuspokojivé úrovně inovací • slabá diverzifikace zemědělské výroby • nevybudovaná infrastruktura pro podnikatelský sektor, hlavně mimo městské oblasti
infrastruktura a doprava	• strategicky výhodná poloha vzhledem k evropským dopravním tahům; regionem procházejí důležité železniční koridory • hustá dopravní síť (silniční i železniční) • mezinárodní letiště v Brně • zajištěné zásobování elektřinou a pitnou vodou	• přetrvávající neuspokojivá úroveň přeshraniční dopravní infrastruktury, zaviněná především dlouhodobou politickou a hospodářskou izolací regionu • nízká kapacita silničních hraničních přechodů a neúměrně intenzivní provoz na přístupových trasách • zanedbaná infrastruktura dopravy a její nedostatečná technická vybavenost včetně zařízení pro údržbu • zhoršení kvality veřejné dopravy a špatná dostupnost venkovských oblastí • špatný stav technické infrastruktury v obcích (zásobování vodou a likvidace odpadních vod, kanalizace, zásobování elektřinou)

oblast	silné stránky	slabiny
regionální struktury a propojení	▪ existence regionálních rozvojových agentur a jejich zapojení do přeshraničních programů/projektů ▪ existence určitých politických a také koordinačních struktur působících na regionální úrovni (např.: euroregion Sumava-Bayrischer Wald a přípravné práce na zřízení euroregionu Pomoraví/Marchgebiet; existence výborů pro spolupráci se spolkovými zeměmi Dolní a Horní Rakousko) ▪ dobré kontakty v hospodářské, kulturní a komunální oblasti díky Fondu malých projektů ▪ na mnoha místech velmi dobrá úroveň spolupráce mezi obchodními komorami	▪ v jihomoravské části regionu chybí účinné regionální struktury pro přeshraniční kooperaci (např. euroregiony) ▪ odlišné správní systémy na obou stranách hranice ▪ nedostatečná jazyková vybavenost pro potřeby intenzivní mezinárodní spolupráce ▪ nedostatečně rozvinutá přeshraniční spolupráce a nevybudovaná zařízení
cestovní ruch	▪ výhodná geografická poloha regionu z hlediska zahraničního cestovního ruchu ▪ zachovaná, ekologicky hodnotná a po turistické stránce atraktivní venkovská příroda a krajina ▪ významný kulturně-historický potenciál (historická městská jádra, hrady, zámky, církevní stavby, lidová architektura, folklór a lidové slavnosti na venkově) ▪ značný rozvojový potenciál pro pestrnou nabídku turistických programů (různé formy cestovního ruchu) a pro různé cílové skupiny, např. cykloturistika, poznávání kulturních památek a udržitelný cestovní ruch	▪ na místní i regionální úrovni chybí fungující organizační struktura cestovního ruchu ▪ nedostatečná koordinace a neexistence nabídky programů pro cestovní ruch a cílených marketingových a propagačních aktivit, které by představily region hlavně v zahraničí ▪ nízká kvalita služeb v oblasti cestovního ruchu a slabá, příp. velmi nevyrovnaná kvalifikační úroveň pracovníků, dále neuspokojivá úroveň informačních služeb a systémů (málo informačních středisek, neexistence standardů) ▪ celkově přetrvávající nízká úroveň využívání regionálního potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu (malý počet vyspělých produktů, mnohde špatná infrastruktura cestovního ruchu (ubytovací, sportovní a rekreační služby, nabídka venkovské turistiky, koupaliště, zatím nedostatečné využití vodních cest)

oblast	silné stránky	slabiny
životní prostředí a ochrana přírody	▪ z ekologického hlediska hodnotné plochy (národní parky, chráněné přírodní oblasti) ▪ celkové zlepšení kvality životního prostředí, hlavně v západní části regionu a ve venkovských oblastech ▪ nadregionální význam akumulace vody a vodní zdrojů, pramenitá oblast vodních toků ▪ větší počet úspěšně realizovaných přeshraničních projektů s pozitivním přeshraničním dopadem na životní prostředí (např. výstavba řady čistíren odpadních vod v českém příhraničí, centrální teplárna Nová Pec – spalování štěpků)	▪ čištění odpadních vod je hlavně ve venkovských oblastech neuspokojivé; přetrvávající znečištění vodních toků především ve východních částech regionu ▪ zhoršování životního prostředí ve městech, zaviněné hlavně nárůstem individuální dopravy ▪ devastace kulturní krajiny v důsledku intenzivního a kolektivního obdělávání zemědělských ploch ▪ nedostatečné zapojení veřejnosti do ochrany životního prostředí
lidské zdroje, trh práce a vzdělání	▪ kvalifikované pracovní síly v tradičních výrobních oborech ▪ nástup přeshraničního dalšího vzdělávání a kvalifikace; slibný potenciál pro budoucí kooperaci spočívá ve stávajících univerzitách, technických školách a výzkumných ústavech ▪ dobře fungující spolupráce mezi všemi typy škol a vzdělávacích zařízení v rámci programu Phare-CBC (Fond malých projektů) ▪ dostatečná základna vzdělávacích zařízení (z hlediska kapacity i rozmanitosti)	▪ nedostatek nových pracovních míst, růst nezaměstnanosti, chybějící nabídka pracovních míst především ve venkovských oblastech; z toho plyne silící tendence k odchodu z regionu ▪ nízká flexibilita a mobilita pracovních sil ▪ slabá provázanost vzdělávacího systému s potřebami trhu práce ▪ nedostatečné předpoklady (nabídka příležitostí dalšího vzdělávání) pro koncepci "celoživotního učení" ▪ výrazné rozdíly v úrovni vzdělání mezi městskými a venkovskými oblastmi
hospodářská infrastruktura a (tele)komunikace, inovace a transfer technologií	▪ značný podíl podniků se zahraniční účastí, využívajících progresivní technologie ▪ inovacím a transferu technologií do regionu napomáhá sousedství s Rakouskem, odkud přichází celá řada inovativních technologií, jež se pak využívají v regionu ▪ technologický park v Brně, hospodářský park České Velenice/ Gmünd ▪ rozvoj mobilní telefonní sítě a s tím souvisejících služeb	▪ nedostatečně rozvinuté a slabě propojené informační sítě, nevybudovaná infrastruktura pro potřeby malých a středních podniků (zainvestované plochy, poradenské služby, inovační centra atd.) ▪ nízká úroveň infrastruktury v oblasti komunikací ve venkovských oblastech ▪ chybějící povědomí o možnostech informačních technologií v podnikové sféře ▪ slabá informační základna a nízká úroveň znalostí o nejnovějších vývojových trendech

oblast	silné stránky	slabiny
sociální oblast, zdravotnictví, kultura	▪ převážně dobrá dostupnost základní zdravotní péče včetně potřebné kapacity zdravotnických zařízení ▪ nejmodernější zdravotnická zařízení v centrech regionu ▪ účast nestátních neziskových organizací na systému sociální péče ▪ velký počet přeshraničních kontaktů, realizovaných v rámci projektů, které se financují prostřednictvím Fondu malých projektů Phare-CBC (výměna, společné kulturní a sportovní akce) ▪ rozvíjející se síť nestátních neziskových organizací jako základ občanské společnosti a rozvoje kultury	▪ horší dostupnost zdravotní péče v okrajových oblastech regionu ▪ nedostatečně vybudovaná síť specializovaných zařízení sociální péče pro různé skupiny obyvatelstva ▪ neuspokojivý rozvoj přeshraniční spolupráce ve zdravotní a sociální oblasti ▪ málo rozvinutá infrastruktura volného času
zemědělství a lesnictví, rozvoj vesnice	▪ velký podíl lesních ploch, vysoká produktivita a využitelnost lesních porostů ▪ vysoký stupeň zornění zemědělské půdy pro potřeby jejího hospodářského využití ▪ dlouholetá tradice ve specializovaných oblastech zemědělství (především pěstování vinné révy a ovoce, rybolov a rybníkářství) v návaznosti na kulturní svébytnost regionu ▪ probíhající program obnovy vesnice ▪ dobré perspektivy pro budoucí hospodářskou podporu ▪ významný přírodní a kulturní potenciál venkovských oblastí pro rozvoj agroturistiky	▪ nedokončené restituce (dědické vztahy) a nevyjasněné vlastnické vztahy v zemědělství ▪ nízká míra diverzifikace místní ekonomiky a omezené možnosti rozvoje zemědělství ▪ omezené možnosti alternativního rozvoje ▪ slabá vybavenost kulturními a sociálními službami a zařízeními má za následek zhoršení životních podmínek ▪ převážně nepříznivá ekonomická situace většiny zemědělských podniků a nedobudovaná odbytová síť zemědělských produktů společně se slabou úrovní funkčního a teritoriálního propojení se zpracovatelským průmyslem

Zdroj [3].

4.4. Euroregion Pomoraví [11],[16]

Euroregion Pomoraví tvoří následující subjekty:

SDRUŽENÍ OBCÍ A MĚST JIŽNÍ MORAVY (SOM JM)

se sídlem: 601 67 Brno, Dominikánské náměstí 1, Česká republika

REGIONALVERBAND EUROPAREGION WEINVIERTEL

se sídlem: Hauptstrasse 31, A-2225 Zistersdorf, Österreich

REGIONÁLNE ZDRUŽENIE ZÁHORIE

se sídlem: Bratislavská 5, SK-90851 Holíč, Slovenská republika

Euroregion zahrnuje následující administrativní celky (okresy):

Weinviertel: Jižní Morava: Západní Slovensko:

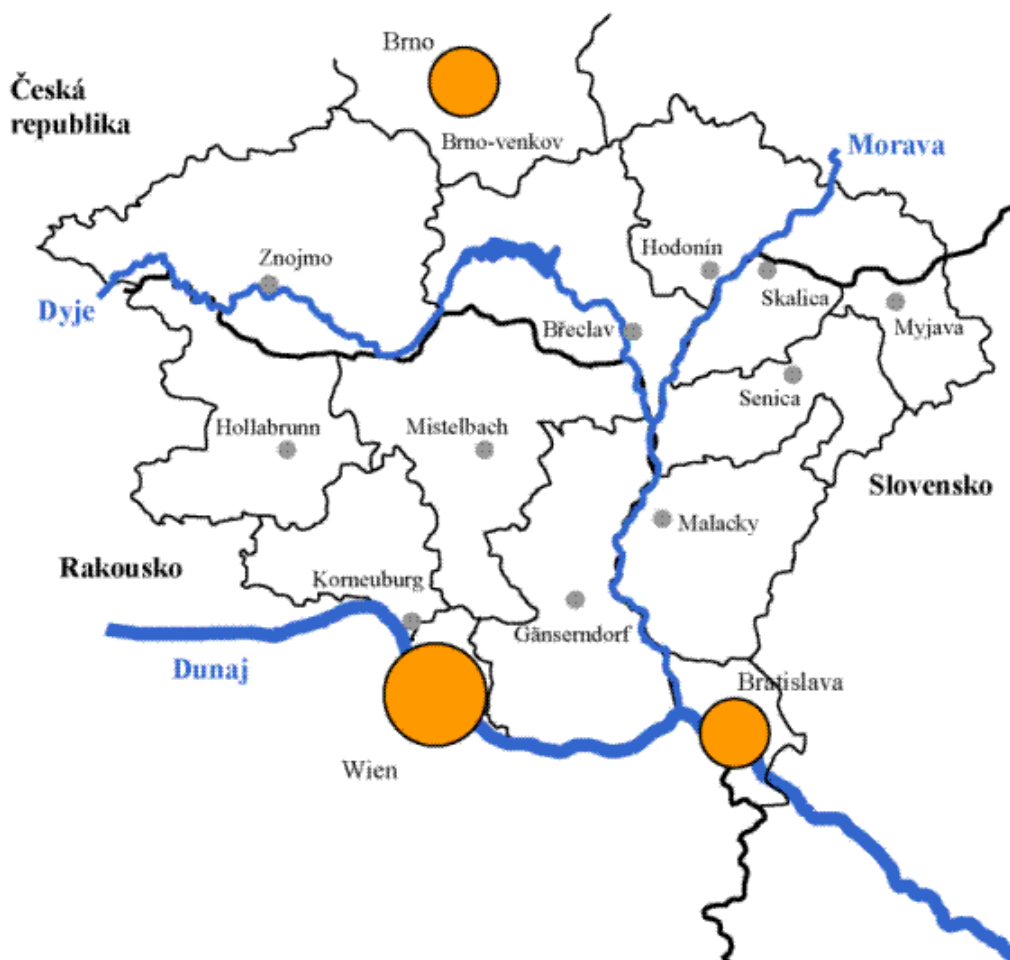
Gänserndorf	Břeclav	Malacky
Hollabrunn	Brno-venkov	Myjava
Korneuburg	Hodonín	Senica

Území regionů Weinviertel, Jižní Morava a Záhorie nejsou navzájem prostorově oddělena přirozenými hranicemi. Dominují zde řeky Morava a Dyje. Z velké části tvoří právě ony státní hranice. Jiné oblasti, jako Marchfeld (Moravské pole), Záhorská nížina nebo části regionu Weinviertel a jihomoravského pohraničí, jsou intenzivně zemědělsky obdělávány. Oblasti městských aglomerací Vídně, Brna a Bratislavy jsou naproti tomu charakterizovány mimořádně silnou činností spojenou s osídlením.

Regiony Weinviertel, Jižní Morava a Západní Slovensko spojuje dlouhá historická a kulturní tradice. Odstranění železné opony vrátilo na „mrtvou hranici“ znovu život. Přesto však i po více jak deseti letech od otevření východních hranic se skutečné soužití ještě neprojevalo.

Na území euroregionu žije asi 950.000 obyvatel. Od východu na západ zabírá asi 130 kilometrů, od severu na jih 110 kilometrů.

Mapka č. 3: Území euroregionu [11]:

Zdroj: Arbeitsprogramm für die Euregio (Mecca)

Weinviertel je stále ještě pohraniční region s nejnižším regionálním hrubým domácím produktem v Dolním Rakousku. Balance porodnosti je negativní, a ani návrat starších skupin obyvatelstva regionální dynamice nepřispívá. V tomto regionu je málo pracovních příležitostí, práceschopné obyvatelstvo dojíždí za prací do vídeňské městské aglomerace.

Stejně tak na jižní Moravě a na západním Slovensku existuje obdobně silná závislost venkovských oblastí na městských aglomeracích Bratislavy a Brna. A to je dostatečný důvod pro to, abychom si spoluprací se sousedy vytvořili rozvojové potenciály a abychom si tak zkvalitňovali své lokality a zvyšovali jejich hodnotu. Přitom máme deficity nejen v „klasické“ infrastruktuře, jako jsou například silnice, tratě a hraniční přechody. Schází nám zde také kompletní přístup k informacím, ke kontaktním adresám a k ostatním poznatkům o znovuobjeveném sousedovi.

Regionální rozvojová agentura jižní Moravy [16]- RRA JM - (založena 10. září 1997) je sdružením právnických osob – Sdružení obcí a měst jižní Moravy (SOM JM), Krajské hospodářské komory jižní Moravy a od 1. ledna 2002 se stal Jihomoravský kraj třetím členem sdružení.

Cílem činnosti agentury je podpora a koordinace činností, které vedou k systematickému a kontinuálnímu hospodářskému rozvoji regionu. Konkrétní cíle, struktura a rozsah činností agentury jsou přizpůsobeny podmínkám Jihomoravského kraje s přihlédnutím k přeshraniční spolupráci s Dolním Rakouskem a Západním Slovenskem. RRA JM funguje na neziskovém principu - získané prostředky jsou reinvestovány do dalších aktivit a projektů ve prospěch regionu. Hlavní náplní je příprava a realizace rozvojových projektů a také administrace prostředků PHARE.

4.4.1. Doporučené projekty [10]

Řídící výbor INTERREG IIIA ČR-Rakousko dne 07.09. 2004, schváleno 22.11.2004 ministrem.

Tabulka č.6 [10]

Název projektu	Název žadatele	Výše dotace EU (v Kč)	Výše dotace SR (v Kč)
Administrace DF v JM kraji	RRA jižní Moravy	1 945 579	129 705
Prostředky DF v JM kraji	Sdružení obcí a měst jižní Moravy	12 969 686	-

Řídící výbor INTERREG IIIA ČR-Rakousko dne 13.12. 2004, schváleno 25.1.2005

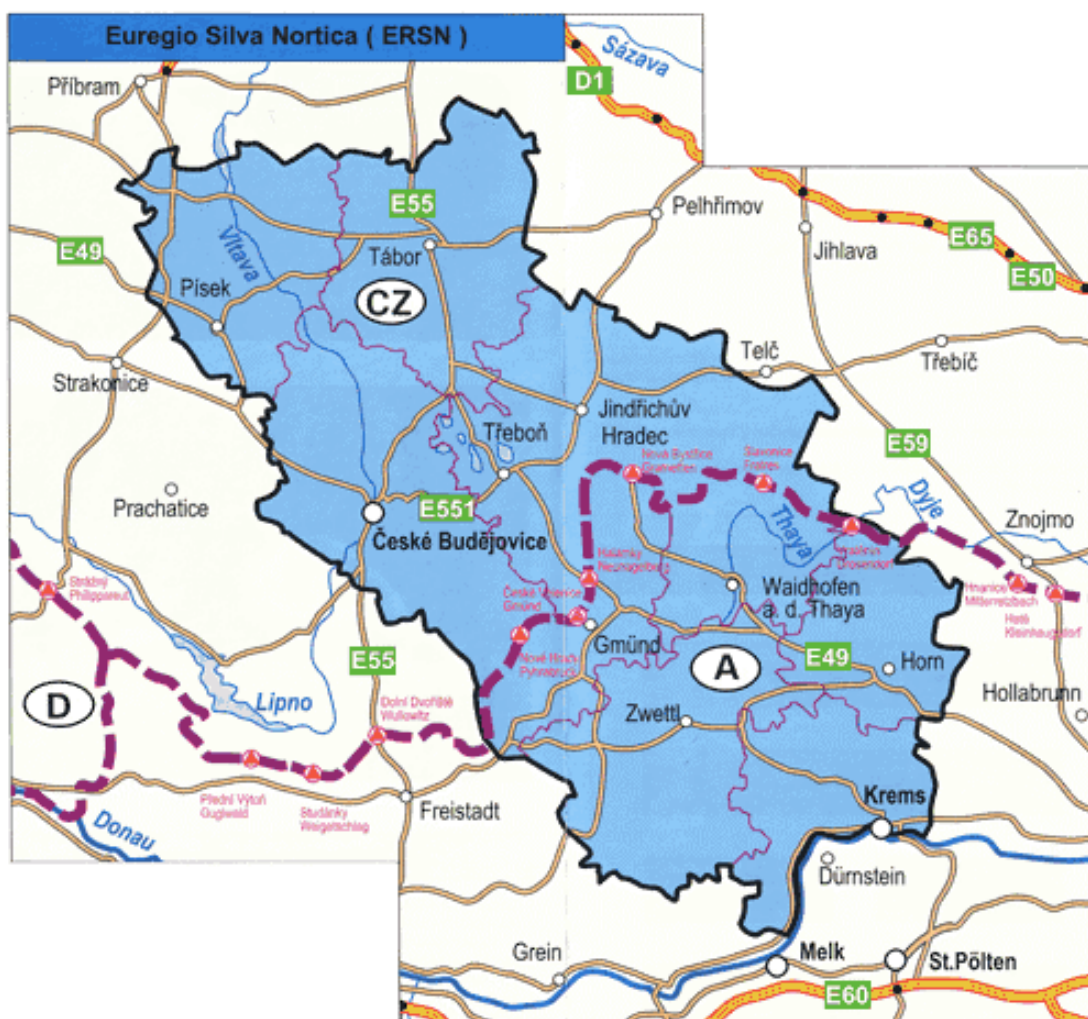
Tabulka č.7 [10]

Název projektu	Název žadatele	Výše dotace EU (v Kč)	Výše dotace SR (v Kč)
Gemeinsarn + Evropský integrační proces	Obchodní a hospodářská komora Brno	4 787 250	319 150
Sít „Životní prostředí ve střední Evropě“ regionu východní Rakousko – Jižní Morava – Západní Slovensko	Nadace Partnerství	322 000	20 000
Publicita pro			-

INTERREG EIA ČR-Rakousko v JM kraji	Jihomoravský kraj	142 290	
---	-------------------	---------	--

Za rok 2004 více projektů schváleno nebylo. Za tento rok se Řídící výbor sešel pouze 2x a to 7. září a 13. prosince.

4.5. Euregio Silva – Nortica (ERSN), Jihočeský kraj [11],[12]

Zdroj: www.ersn.cz

Zakládací listina euroregionu Silva Nortica byla podepsána v květnu 2002. Tento euroregion zahrnuje území okresů Jindřichův Hradec, České Budějovice, Písek a Tábor. V Dolním Rakousku se jedná o okresy Zwettl, Krems, Gmünd, Waidhofen an der Thaya a Horn. Euroregion představuje území o rozloze 10 639 km² s téměř 0,7 mil. obyvatel. Cílem přeshraniční spolupráce je společná prezentace regionu, výměna informací, rozvoj cestovního ruchu, a podobně. Na jihočeské straně je do něho zapojeno téměř 40 obcí s více než 260 tis. obyvateli.

Jihočeský kraj je geograficky poměrně uzavřeným celkem, jehož jádro tvoří jihočeská kotlina s Českobudějovickou a Třeboňskou pánví. Na jihozápadě ji obklopuje Šumava, dále pak výběžky Brd, Středočeská žulová vrchovina, Českomoravská vrchovina a Novohradské hory.

Jihočeský kraj není územím bohatým na suroviny, nejsou zde téměř žádné zdroje energetických surovin. Z hlediska mezinárodní dopravy zaujímá Jihočeský kraj strategickou polohu na ose sever - jih. Krajem prochází důležité mezinárodní silnice a severojižní železniční koridor. Problémem je napojení kraje na evropskou síť.

Průmyslová výroba je koncentrována především v českbudějovické aglomeraci a v okresech Tábor a Strakonice. Převažuje zpracovatelský průmysl (výroba potravin a nápojů, dopravních prostředků, strojů a zařízení, textilní a oděvní).

Zemědělství se orientuje na rostlinnou výrobu, převažuje pěstování obilovin, olejnin a brambor. V živočišné výrobě chov skotu a prasat. Dlouholetou tradici má v jižních Čechách rybníkářství. Chov ryb v 25 000 ha vodních ploch představuje polovinu produkce v rámci celé ČR.

Jihočeský kraj se stává významnou turistickou a rekreační oblastí díky atraktivitě přírodního i kulturně historického bohatství kraje. Cestovní ruch zaznamenal v posledních letech největší nárůst podílu na podnikatelských aktivitách v kraji. Přírodního prostředí s vysokou lesnatostí, vodními plochami a velkým počtem kulturních památek (téměř 6 tis. objektů) je využíváno k návštěvám a rekreaci občany z celé ČR a v hojné míře i zahraničními turisty.

Městskými památkovými rezervacemi jsou historická centra měst České Budějovice, Český Krumlov (zařazeno mezi památky UNESCO), Jindřichův Hradec, Třeboň, Slavonice, Prachatice a Tábor. Kromě toho je v kraji celá řada historických pamětihodností, jako jsou zámky v Hluboké nad Vltavou, Českém Krumlově, Blatné, Červené Lhotě, hrady Zvíkov, Orlík. Významná je též lidová architektura, především tzv. „selské baroko“. Mezi nejznámější památky tohoto druhu patří náves v Holašovicích (okres České Budějovice), která byla v roce 1998 zařazena mezi památky chráněné UNESCO.

Celkový podnikatelský sektor tvoří v Jihočeském kraji na 118 subjektů, z nichž téměř tři čtvrtiny jsou fyzické osoby.

Na tvorbě hrubého domácího produktu v České republice se kraj podílí pouze 5,5 %, v přepočtu na 1 obyvatele však dosahuje 89,0 % republikového průměru a je mezi kraji na 4. pozici (po hl. městě Praze, Plzeňském a Jihomoravském kraji).

V posledních letech se rozvíjí mnoho forem přeshraniční spolupráce. Jednou z nich je Euroregion Šumava/Böhmerwald/Bayerischer Wald, který zahrnuje území o celkové rozloze 16 345 km² s 1,3 mil. obyvateli. Sdružuje 109 rakouských obcí, 83 bavorských obcí a 91 českých obcí (z toho 59 obcí je z Jihočeského kraje). Přínosy lze spatřovat ve vytváření a realizaci společných projektů, především v oblasti dopravy, služeb a cestovního ruchu a vzájemné výměně zkušeností.

4.5.1. Fond malých projektů INTERREG IIIA ve Waldviertelu **[12][2]**

V rámci zasedání výboru Fondu malých projektů Waldviertelu 20. října 2004 byla mezi 22 podaných projektů rozdělena finanční podpora programu INTERREG IIIA ve výši 41.900 €.

Obzvláště četné byly v tomto kole zajímavé projekty pro děti a mládež – včetně vybudování jedné v každém směru přeshraniční lesní školky v Gmündu: iniciativa, která svede dohromady rakouské a české děti, kde bude nasazen personál z obou zemí a kde dokonce i území školky samotné je přeshraniční je velmi dobrým nápadem.

Finanční podporu dále nacházejí kooperace nejrozumnějšího druhu, např. mezi rakouskými a českými denními stacionáři pro postižené. Budována je také osa Großschönau-Trhové Sviny, která by ráda prostřednictvím společně realizované řady akcí na téma „Energeticky efektivní výstavba & sanace“ vytvořila dobrou bázi pro jejich partnerství obcí. Rakouská a česká města a obce, která mají zájem o přeshraniční partnerství, se setkají ve Schwarzenau: Tam je v rámci jednoho malého projektu plánována akce ke zprostředkování partnerství měst a obcí.

Další termín pro předkládání projektů do programu INTERREG IIIA Fondu malých projektů byl 11. března 2005. Informace a žádosti najdete na euregio@wvnet.at nebo [12]

4.5.2. Doporučené projekty [8]:

Řídící výbor INTERREG IIIA ČR-Rakousko dne 07.09, schválené 22.11.2004

Tabulka č.8 [10]

Název projektu	Název žadatele	Výše dotace EU (v Kč)	Výše dotace SR (v Kč)
Administrace DF v Jihočeském kraji	Jihočeská Silva Nortica	1 944 630	129 642
Prostředky DF v Jihočeském kraji	Jihočeská Silva Nortica	12 964 208	-

Řídící výbor INTERREG IIIA ČR-Rakousko dne 13.12.2004, schválené 25.1.2005

Tabulka č.: 9 [10]

Název projektu	Název žadatele	Výše dotace EU (v Kč)	Výše dotace SR (v Kč)
Informační a poradenské centrum - Zelená laguna	Jihočeská univerzita České Budějovice	1 950 000	-
Biooilniny pro české zemědělství	Jihočeská univerzita České Budějovice	1 257 000	-
Centrum pro přeshraniční vzdělávání a poradenství ve stavebnictví	Jihočeská hospodářská komora	517 500	34 500
Místní komunikace Nové Hradky	Město Nové Hradky	3 772 121	-
Společná prezentace turistických aktivit na území jižních Čech a Horního Rakouska	Jihočeská centrála cestovního ruchu	972 750	-
Centrum OZE	AgEnDa	461 250	30 750
Společná ochrana a monitoring vydry říční	Český nadační fond	774 673	51 644

Za rok 2004 více projektů schváleno nebylo. Za tento rok se Řídící výbor sešel pouze 2x a to 7. září a 13. prosince.

4.6. Kraj Vysočina [11]

Kraj je umístěn v dopravním i populačním středu země. Na východě sousedí s krajem Jihomoravským, na západě má společnou hranici s krajem Jihočeským a Středočeským a na severovýchodě s krajem Pardubickým. Ekonomika východní části kraje je ovlivněna sousedící brněnskou aglomerací, severozápadní část kraje je již spádovou oblastí hlavního města Prahy.

Přírodní podmínky rozptýlily obyvatele Vysočiny do více než tisíce sídel, které jsou propojeny hustou sítí silnic. Jsou pro ni charakteristické malé vesnice nepříliš vzdálené od místního centra, kterým bývá klidné malé město mezi třemi a deseti tisíci obyvatel. Pouze ve čtyřech městech žije více než 20 tisíc obyvatel, krajské město Jihlava dosahuje počtu padesáti tisíc. S rostoucí životní úrovní a mobilitou obyvatel lze čekat, že toto uspořádání bude výhodou. Umožňuje využívat pozitiva venkovského bydlení a přitom zaručuje dostupnost městského centra. Vždyť více než polovina obyvatel kraje dosáhne výhod krajského města v čase kratším, než půl hodiny, cesta do sousední aglomerace trvá hodinu. Historie zanechala na Vysočině množství památek, z nichž tři, centrum Telče, klášterní kostel na Zelené Hoře u Žďáru nad Sázavou a Židovská čtvrť v Třebíči jsou zařazeny mezi světové kulturní dědictví UNESCO.

Hlavní činnost SOV:

Sdružení obcí Vysočiny, které má nyní již 97 členů, je založeno na rovném postavení jednotlivých členů bez ohledu na to zda se jedná o malou obec či velké město a politickou příslušnost jejich představitelů.

Nejvyšším orgánem SOV je Valné shromáždění, které je tvořeno zástupci všech sdružených měst a obcí, přičemž každá obec má 1 hlas.

Zejména pro menší obce je členství v SOV velkým přínosem, protože mají zajištěn informační servis a další speciální služby, které jsou přínosné pro jejich další rozvoj. Technickou asistenci pro SOV vykonává RRA Vysočina, která pravidelně informuje členské obce o možnostech kofinancování rozvojových aktivit a za zvýhodněných podmínek zpracovává pro členy SOV i projektové záměry a žádosti do různých dotačních titulů.

Hlavní cíle SOV :

prosazování společných zájmů obcí, především v těchto oblastech:

- rozvoj průmyslu, služeb a technické infrastruktury
- rozvoj zemědělství a venkovských oblastí
- rozvoj cestovního ruchu a turistických aktivit
- rozvoj oblasti lidských zdrojů a sociální infrastruktury
- zkvalitnění péče o životní prostředí
- zlepšení dopravní dostupnosti
- zajištění majoritního vlivu a hmotné podpory RRA Vysočina
- rozvoj péče o přírodní a kulturní dědictví

4.6.1. Doporučené projekty [10]

Řídící výbor INTERREG IIIA ČR-Rakousko dne 07.09, schválené 22.11.2004

Tabulka č. 10 [10]

Název projektu	Název žadatele	Výše dotace EU (v Kč)	Výše dotace SR (v Kč)
Administrace DF v kraji Vysočina	Sdružení obcí Vysočina	711 450	47 430
Prostředky DF v kraji Vysočina*	Sdružení obcí Vysočina	4 743 000	-

*Projekt je zaměřen na pořádání informačních seminářů a konferencí na vydání informačních materiálů. Realizace projektu se bude skládat z následujících aktivit:

- pořádání regionálních konferencí za účasti rakouských partnerů s následnými konzultacemi projektových záměrů
- pořádání seminářů s následnými konzultacemi projektových záměrů
- informační materiál.

A výsledkem bude zvýšení informovanosti potenciálních žadatelů a široké veřejnosti o Iniciativě Společenství INTERREG IIIA v kraji Vysočina. Zvýšení povědomí a znalostí potenciálních žadatelů o tomto programu přispěje k úspěšné přípravě a realizaci projektu zaměřených na rozvoj česko-rakouské přeshraniční spolupráce.⁵

⁵ Zkrácený e-mail pí ing. Šteflové z Oddělení sekretariátu Regionální rady Krajského úřadu Vysočina. ⁵

Řídící výbor INTERREG IIIA ČR-Rakousko dne 13.12, schválené 25.1.2005

Tabulka č. 11 [10]

Název projektu	Název žadatele	Výše dotace EU (v Kč)	Výše dotace SR (v Kč)
Česko-rakouská hospodářská výstava 2005	Sdružení obcí Vysočina	1 499 250	-
Informační kampaň pro INTERREG IIIA ČR-Rakousko v kraji Vysočina	Sdružení obcí Vysočina	142 290	-

Za rok 2004 více projektů schváleno nebylo. Za tento rok se Řídící výbor sešel pouze 2x a to 7. září a 13. prosince.

5. Závěr

A k čemu by měla přeshraniční spolupráce směřovat?

Podle mého názoru ke tvorbě přeshraničních hospodářských aktivit a spolupráce, ke zvýšení atraktivnosti lokality na obou stranách hranice a na přeshraniční oboustranné výměně know-how. Každá strana má co nabídnout. Od krásné a čisté přírody, přes četnost historických památek, po kvalitní know-how a chytré, vzdělané lidi.

Příležitosti vidím v potenciálu zvýšení konkurenceschopnosti prostřednictvím využití faktorů nižších nákladů, výměně know-how a kvalifikovaných pracovních sil, v možnosti rozšíření trhu vytvářením spolupráce. Pro okrajové venkovské oblasti, podle mého názoru, jsou důležité dobré rámcové podmínky pro rozvoj zemědělství a kultury, což představuje dobrý základ pro rozvoj přeshraničního cestovního ruchu.

Také je tu možnost v zintenzivnění přeshraniční regionální dělby práce, do níž se by se mohly více zapojit i malé a střední podniky, je tu možnost využití příznivých nákladových relací.

Víceméně očekávám, že pokračující integrační proces v rámci EU otevře regionu nové perspektivy a možnosti.

Rizika jsou tu také. Naši lidé odchází a budou odcházet do regionů s vyšší úrovní mezd. A opačně, v odvětvích nevyžadujících vyšší kvalifikaci, může docházet v Rakousku ke tlaku na úroveň mezd, vytlačování místních pracovních sil českými pracovníky. V důsledku (denního) dojíždění většího počtu lidí za prací přes hranici se prudce zvýší intenzita dopravy, za což má následek zhoršení životního prostředí.

Vždy je nějaké riziko. Ale jak už jsem napsala v úvodu. Úspěšná přeshraniční spolupráce může být rozhodujícím příspěvkem k vytváření konkurenceschopné a prosperující Evropy, kde nebudou žádné hranice, které by vytvářely sociální rozdíly nebo rozdíly v blahobytu. Příhraniční regiony byly vždy chudé a patřily k periferiím státu. Ted' a spolu mají tu šanci to změnit. Neboť jak říkala moje babička: „Kde je vůle, tam je i cesta.“

I. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

- [1]. **PŘÍRUČKA PRO ŽADATELE A KONEČNÉHO PŘÍJEMCE** pro Program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika – Rakousko [on-line], Ministerstvo pro místní rozvoj, verze č. 2 z 5. srpna 2004, dostupná z WWW: [<http://www.strukturalni-fondy.cz/>](http://www.strukturalni-fondy.cz/).
- [2]. **PŘÍRUČKA PRO ŽADATELE A KONEČNÉHO PŘÍJEMCE** pro program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika – Rakousko [on-line], Ministerstvo pro místní rozvoj, verze č. 4 z 25. února 2005, dostupná z WWW: [<http://www.strukturalni-fondy.cz/>](http://www.strukturalni-fondy.cz/).
- [3]. **PROGRAM INICIATIVY SPOLEČENSTVÍ 2000(4)-2006** vycházející z rozhodnutí Komise C(2001) 2108 z 12. září 2001, novelizovaného rozhodnutím Komise C(2002) 1703 z 26. července 2002 a upraveno rozhodnutím Komise [].
- [4]. **DISPOZIČNÍ FOND JIHOMORAVSKÝ KRAJ, SMĚRNICE PRO ŽADATELE** pro Program Iniciativy INTERREG III A – Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko z března 2005.
- [5]. **PROGRAMOVÝ DODATEK INTERREG IIIA Česká republika – Rakousko**, přepracovaná verze z: 2004-04-08, vycházející z rozhodnutí Komise C (2001) 2127 z 12. září 2001, novelizovaného rozhodnutím Komise C (2002) 1703 z 27. července 2002 a upraveného rozhodnutím Komise D (2002) 310549 z 8. července 2002 a D (2002) 310858 z 24. října 2002.
- [6]. **INTERREG IIIA Iniciativa Společenství, INFORMAČNÍ BROŽURA**, Ministerstvo pro místní rozvoj, září 2004
- [7]. **SMĚRNICE PRO ŽADATELE – DISPOZIČNÍ FOND**, REGION JIHOČESKÝ KRAJ, Ministerstvo pro místní rozvoj, z prosince 2004
- [8]. **NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 1159/2000** ze dne 30. května 2000 o informačních a propagačních opatřeních, která mají být prováděna členskými státy v souvislosti s pomocí ze strukturálních fondů
- [9]. **NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 1685/2000** ze dne 28. července 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 týkající se způsobilosti výdajů na činnosti spolufinancované strukturálními fondy

- [10]. WWW stránky zajímavící se o téma Evropské unie, dostupné on – line z WWW:
<<http://www.euroskop.cz/>>, <<http://www.eu.tiscali.cz/>>, <<http://www.strukturalni-fondy.cz/>>.
- [11]. Jihomoravský kraj, Jihočeský kraj, kraj Vysočina, dostupné on – line z WWW: :
<<http://www.euregio.cz/>>, <<http://www.kraj-jihocesky.cz/>>, <<http://www.kr-vysocina.cz/>>.
- [12]. Dispoziční fondy krajů Jihomoravského, Jihočeského a Vysočiny, dostupné on-line z WWW: <<http://www.rrajm.cz/>>, <<http://www.ersn.cz/>>, <<http://www.rda-vysocina.cz/>>.
- [13]. Velvyslanectví Spolkové republiky Rakousko, dostupné on – line z WWW:
<<http://www.austria.cz/>>.
- [14]. Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Česká republika, dostupné on – line z WWW:
<<http://www.mmr.cz/>>, <<http://www.mpsv.cz/>>, <<http://www.mpo.cz/>>.
- [15]. Centrum pro regionální rozvoj, dostupné on – line z WWW: <<http://www.crr.cz/>>.
- [16]. Regionální rozvojová agentura, Jihomoravský kraj, dostupná on –line z WWW:
<<http://www.rra.cz/>>.
- [17]. Monitorovací výbor, Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, dostupné on – line z WWW: < <http://mssf.mmr.cz> >.
- [18]. Národní kontrolní úřad Česká republika, dostupné on – line z WWW:
<<http://www.nku.cz/>>.

II. SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK:

1. Tematické okruhy pro jednotlivé zasedání RŘV k předkládání návrhů projektů
2. Alokace pro kraj Vysočina
3. Čerpání priorit a opatření v kraji Vysočina
4. Ekonomická úroveň - srovnání
5. Silné a slabé stránky
6. Doporučené projekty v JM kraji ze 7.9.2004
7. Doporučené projekty v JM kraji z 13.12.2004
8. Doporučené projekty v JČ kraji ze 7.9.2004
9. Doporučené projekty v JČ kraji z 13.12.2004
10. Doporučené projekty v kraji Vysočina z 7.9.2004
11. Doporučené projekty v kraji Vysočina z 13.12.2004

III. SEZNAM MAP

- Mapa 1: Územní vymezení
- Mapa 2: Česko-rakouské příhraničí
- Mapa 3: Schematická mapka území euroregionu Pomoraví
- Mapa 4: Euregio Silva – Nortica

IV. SEZNAM PŘÍLOH

1. Kontakty

Národní orgán

Ministerstvo pro místní rozvoj
Odbor programů Evropské unie
Ing. Andrea Koubková
Tel.: +420 224 861 114
e-mail: kouand@mmr.cz

Řídící orgán:

Rakouské spolkové kancléřství
Odbor IV/4
Hohenstaufengasse 3
A-1010 Vienna

Sekretariáty regionálních rad

Krajský úřad Jihočeského kraje
Odbor regionálního rozvoje a
evropské integrace
Mgr. Vanda Pánková
Tel.: +420 386 720 144
e-mail: pankova@kraj-jihocesky.cz

Krajský úřad Vysočina
Odbor regionálního rozvoje

Jaromíra Lojdová
Tel.: +420 564 602 544
e-mail: lojdova.j@kr-vysocina.cz

Krajský úřad Jihomoravského kraje
Odbor regionálního rozvoje
Petra Soukupová
Tel.: +420 541 651 306
e-mail: soukupova.petra@kr-jihomoravsky.cz

Centrum pro regionální rozvoj ČR

Vinohradská 46
120 00 Praha
Tel.: +420 221 580 201-2
e-mail: crr@crr.cz

2. Seznam zkratk

CIP	Program Iniciativy Společenství (Community Initiative Programme)
CRR	Centrum pro regionální rozvoj ČR
DF	Dispoziční fond
ELZA	Elektronická žádost o poskytnutí podpory z programu INTERREG IIIA.
EK	Evropská komise (European Commission)
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund)
ES	Evropská Společenství (European Communities)
EU	Evropská unie (European Union)
FB	Konečný příjemce (Final Beneficiary)
FR	Konečný uživatel (Final Recipient)
INTERREG IIIA	Program přeshraniční spolupráce
JTS	Společný technický sekretariát (Joint Technical Secretariat)
MA	Řídící orgán (Managing Authority)
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MSSF	Monitorovací systém strukturálních fondů
NA	Národní orgán (National Authority)
NP	Národní park
NUTS	Územní statistická jednotka (Nomenclature of Territorial Statistic Units)
NUTS II	Region soudržnosti
NUTS III	Kraj
OPEU MMR	Odbor programů EU Ministerstva pro místní rozvoj
PA	Platební orgán (Paying Authority)
Phare CBC	Program přeshraniční spolupráce (Cross border co-operation)
PU	Platební jednotka (Paying Unit)
SC	Řídící výbor (Steering Committee)
SF	Strukturální fondy (Structural Funds)
SR	Státní rozpočet
SROP	Společný regionální operační program
S-RR	Sekretariát Regionální rady ⁶
Sub-PA	Sub-Platební orgán (Sub-Paying Authority)

⁶V případě Jihočeského kraje je S-RR myšleno Oddělení evropské integrace

3. Organizační struktura

Řídící/Národní orgán - Řídící orgán je celkově zodpovědný za daný program a svoji část, zatímco Národní orgán je zodpovědný pouze za svou část programu na české straně.

Národní orgán komunikuje s Řídícím orgánem na druhé straně hranice.

Hlavní funkce Národního orgánu:

- odpovědnost za přípravu programů
- schvalování plateb konečným příjemcům
- podepisování smluv s konečnými příjemci
- celkové monitorování a kontrola programu
- zajišťuje publicitu a propagaci české části programu

Sekretariáty Regionálních rad – Sekretariáty Regionální rady v závislosti na kraji sídlí na příslušném krajském úřadě.

Hlavní funkce:

- provádění konzultací projektových žádostí s žadateli
- přijímání projektových žádostí
- kontrola formálních náležitostí, přijatelnosti projektu
- hodnocení finanční a věcné kvality projektu, hodnocení kvality přeshraniční spolupráce
- zajištění přestavení projednávaných projektů za daný region nominovaným zástupcem regionu na Řídícím výboru

Společný technický sekretariát - jeho hlavní činností je administrativní podpora Národnímu orgánu, Řídícímu výboru a Monitorovacímu výboru a propagace dotčeného programu.

Další hlavní funkce:

- zveřejňování důležitých termínů vztahujících se k programům Iniciativy Společenství INTERREG IIIA
- připravuje veškeré podklady pro jednání Řídícího výboru
- aktualizuje finanční analýzy stavu realizace programu
- spolupracuje a komunikuje s Národním a Řídícím orgánem - administrativní podpora realizace jim svěřených úkolů

Centrum pro regionální rozvoj (CRR) - CRR je zastoupeno v jednotlivých regionech NUTS II svými pobočkami, které zajišťují každodenní operativní činnost spojenou s implementací programů spolufinancovaných z prostředků EU.

Hlavní funkce:

- příprava, kontrola úplnosti, případné úpravy a komplementace návrhů smluv o financování a jejich uzavření s konečným příjemcem kontrola postupu konečného příjemce při zadávání veřejných zakázek
- kontrola 1. stupně, tzn. věcná, finanční a formální kontrola projektů. Centrum pro regionální rozvoj ČR bylo Národním koordinátorem iniciativ ES Interreg IIIB CADSES (MMR, odbor územně a stavebně správní) pověřeno výkonem kontroly 1. stupně vyplývající z Nařízení Komise ES č. 438/2001 u výše zmíněných programů. Jedná se o centralizovaný systém, provádění kontrol je pro příjemce bezplatné a rozumí se tím:
 - ověření skutečného dodání produktů a služeb spolufinancovaných v souladu se Smlouvou o poskytnutí prostředků z ERDF (Subsidy Contract),
 - ověření správnosti zúčtování výdajů,
 - ověření způsobilosti výdajů vzhledem k dodržování podmínek příslušných rozhodnutí Evropské komise podle článku 28 Nařízení 1260/1999 a příslušných národních předpisů a předpisů Společenství.
- kontrola realizace vzorků projektu Dispozičního fondu, vydávání potvrzení o souhrnné žádosti o platbu připravenou Správcem, vydávání osvědčení o provedené práci
- přijímání žádostí o platby, včetně faktur a další dokumentace k projektu od konečných příjemců
- přijímání zpráv o postupu dosaženém při realizaci projektů od konečných příjemců, zajišťování jejich kontroly a posouzení a schválení
- sledování realizace projektů a dále sledování zrealizovaných projektů po dobu 5 let od podpisu smlouvy od financování

Řídící výbor - hlavní povinností výboru je společný výběr a schvalování projektů a dozor nad jejich implementací.

Další hlavní funkce:

- pravidelně sleduje pokrok v dosahování cílů jednotlivých programů Iniciativy Společenství INTERREG IIIA
- zajišťuje společný výběr a schvalování projektů v souladu s opatřeními a prioritami programu
- monitoring implementace projektů

Monitorovací výbor - provádí celkové monitorování programu. Je využíván pro sběr, ukládání a vyhodnocování relevantních dat spojených s implementací programu a pro informování subjektů zainteresovaných do programu.

Hlavní funkce:

- schvaluje kritéria pro výběr projektů financovaných v rámci každého opatření
- potvrzuje nebo upravuje Programový dodatek, včetně materiálních a finančních indikátorů, které se používají k monitorování pomoci
- zkoumá výsledky provádění pomoci, zejména dosažení cílů stanovených pro různá opatření a hodnocení
- projednává a schvaluje každý návrh na změnu obsahu rozhodnutí Evropské komise o příspěvku z Evropského fondu regionálního rozvoje

Platební orgán - je zodpovědný za celkové finanční řízení prostředků poskytnutých ze zdrojů EU. Zpracovává a předkládá žádosti o platby a přijímá platby od EK.

Hlavní funkce:

- vypracovávání žádostí o průběžné platby a platby konečných zůstatků na základě výkazů výdajů předložených Řídicím orgánem a jejich předkládání Platebnímu orgánu
- přijímání plateb na jednotlivé programy od Platebního orgánu
- vedení samostatného účtu pro tyto prostředky a jejich zasílání oproti žádostem v pravidelných cyklech na účet Platební jednotky

Platební jednotka - je subjektem, na který Sub-PA deleguje, v rámci dohody o delegování pravomocí, výkon některých svých činností, zejména provádění formální kontroly žádosti o platbu a zajištění shody s finančním plánem a převádění částek přidělených ze SF konečným příjemcům.

Hlavní funkce:

- průběžné přijímání žádosti o platby konečným příjemcům od Řídícího či Národního orgánu za celý program
- provádění kontroly žádostí konečného příjemce před provedením plateb konečnému příjemci
- proplácení uznatelných nákladů konečným příjemcům na základě zkontrolovaných potvrzených žádostí o platby.

4. Přehled priorit a opatření

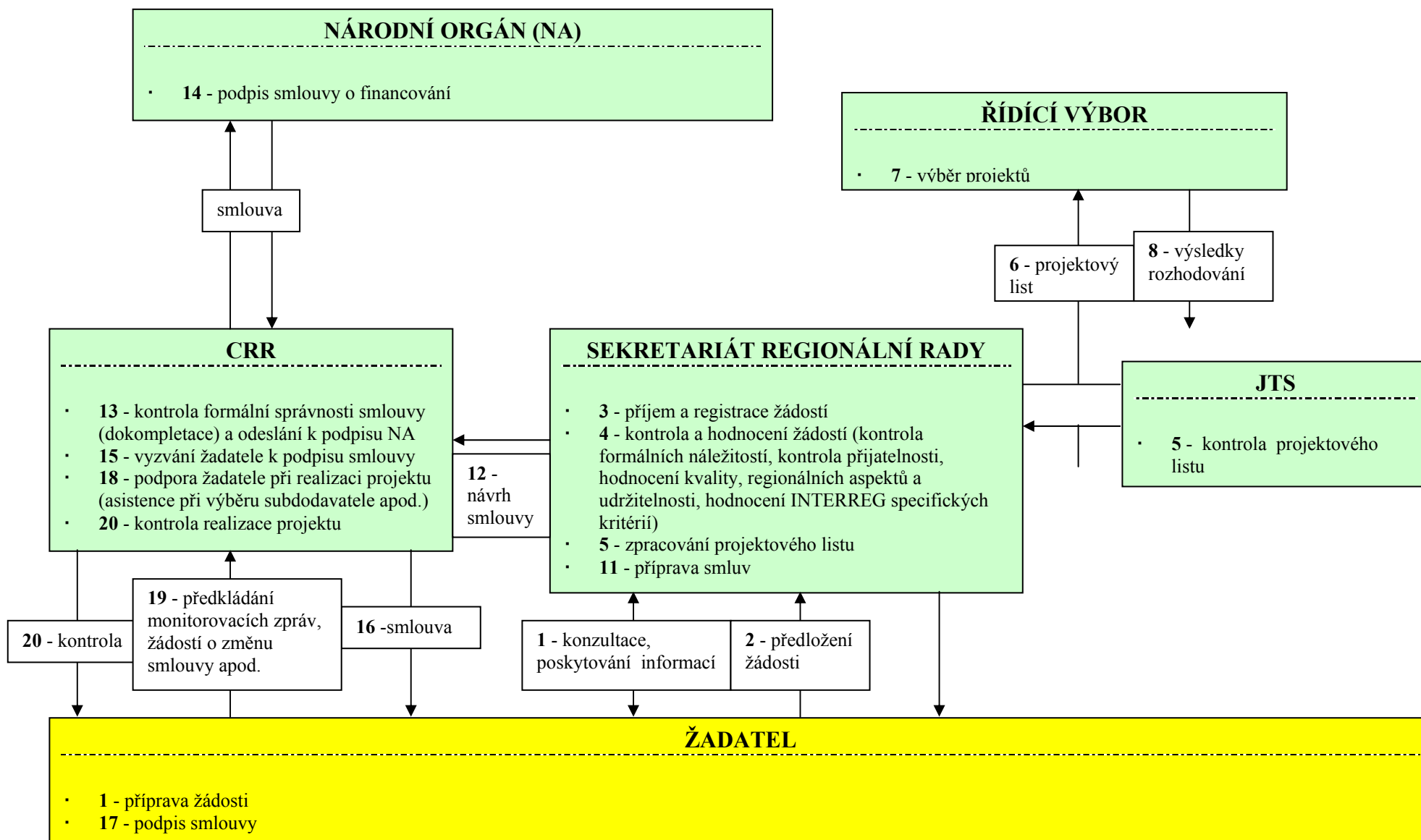
Program sestává ze šesti priorit a zahrnuje celkově 15 opatření. Technická pomoc jako sedmá priorita se vztahuje ke všem šesti prioritám.

Tabulka 1: Přehled struktury programu podle priorit, zdroj Programový dodatek [5]

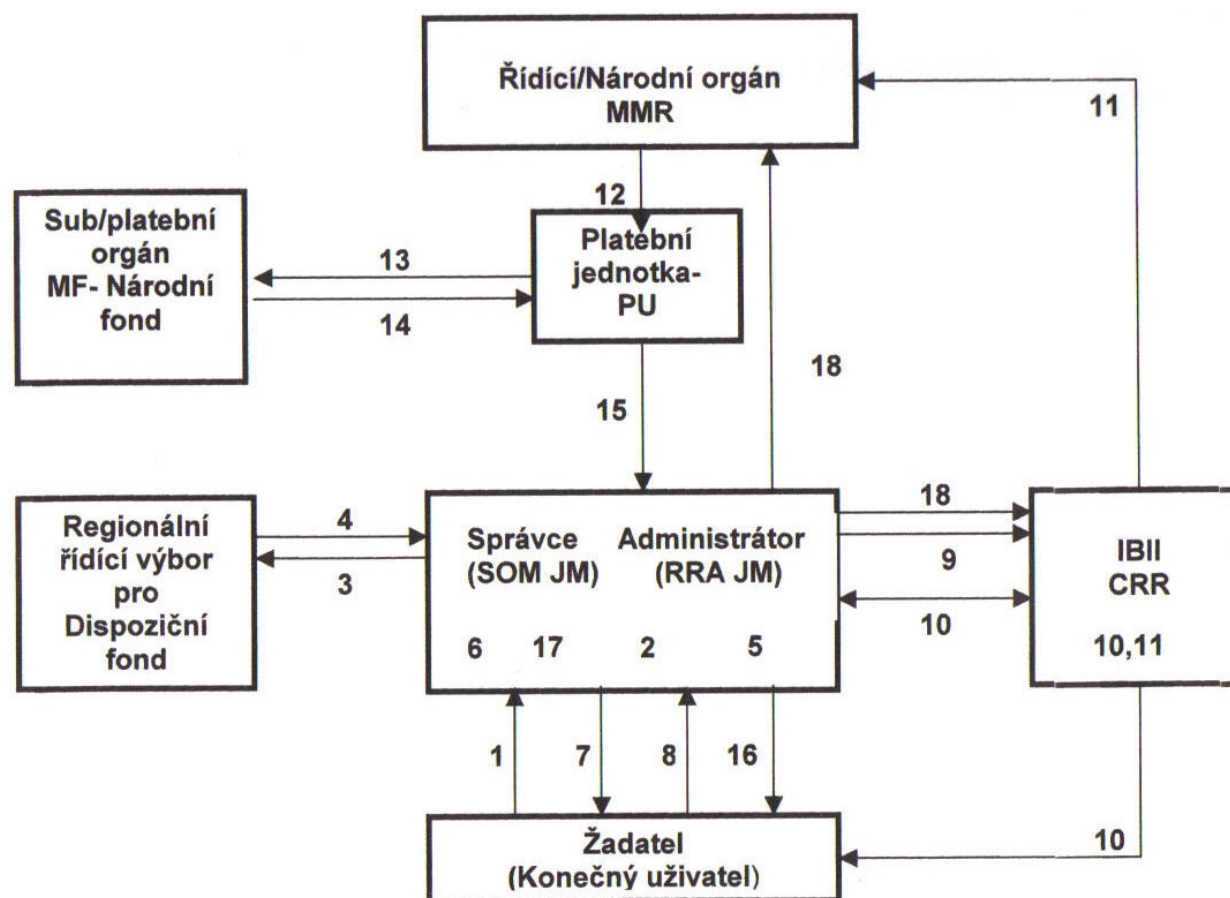
P1 Přeshraniční hospodářská spolupráce	P2 Dosažitelnost	P3 Přeshraniční organizační struktury a sítě	P4 Lidské zdroje	P5 Trvale udržitelný územní rozvoj a ochrana životního prostředí	P6 Zvláštní podpora příhraničním regionům
Rozvoj a podpora podniků a infrastruktury pro podnikovou sféru v příhraničí	Zlepšení přeshraniční dopravní a telekomunikační infrastruktury	Podpora přeshraničních organizačních struktur a rozvoj sítí	Rozvoj regionálního trhu práce v kontextu rozšíření EU	Management zdrojů, technická infrastruktura a obnovitelné zdroje energie	Zvláštní podpora příhraničním regionům
Přeshraniční mezipodniková kooperace (MSP), konzultace a poradenství pro přeshraniční aktivity	Organizace dopravy, plánování a logistika	Malé projekty včetně akcí typu "people to people" a pilotních projektů	Rozvoj kooperace a infrastruktury v oblasti vzdělání, kvalifikace a vědy	Opatření v rámci ochrany přírody a životního prostředí včetně národních a přírodních parků	
Cestovní ruch a nabídka aktivit pro volný čas				Přeshraniční územní rozvoj ve venkovských a městských oblastech	
Technická pomoc					

5. Implementační struktura – schéma

Zdroj: Příručka pro žadatele a ... [1]

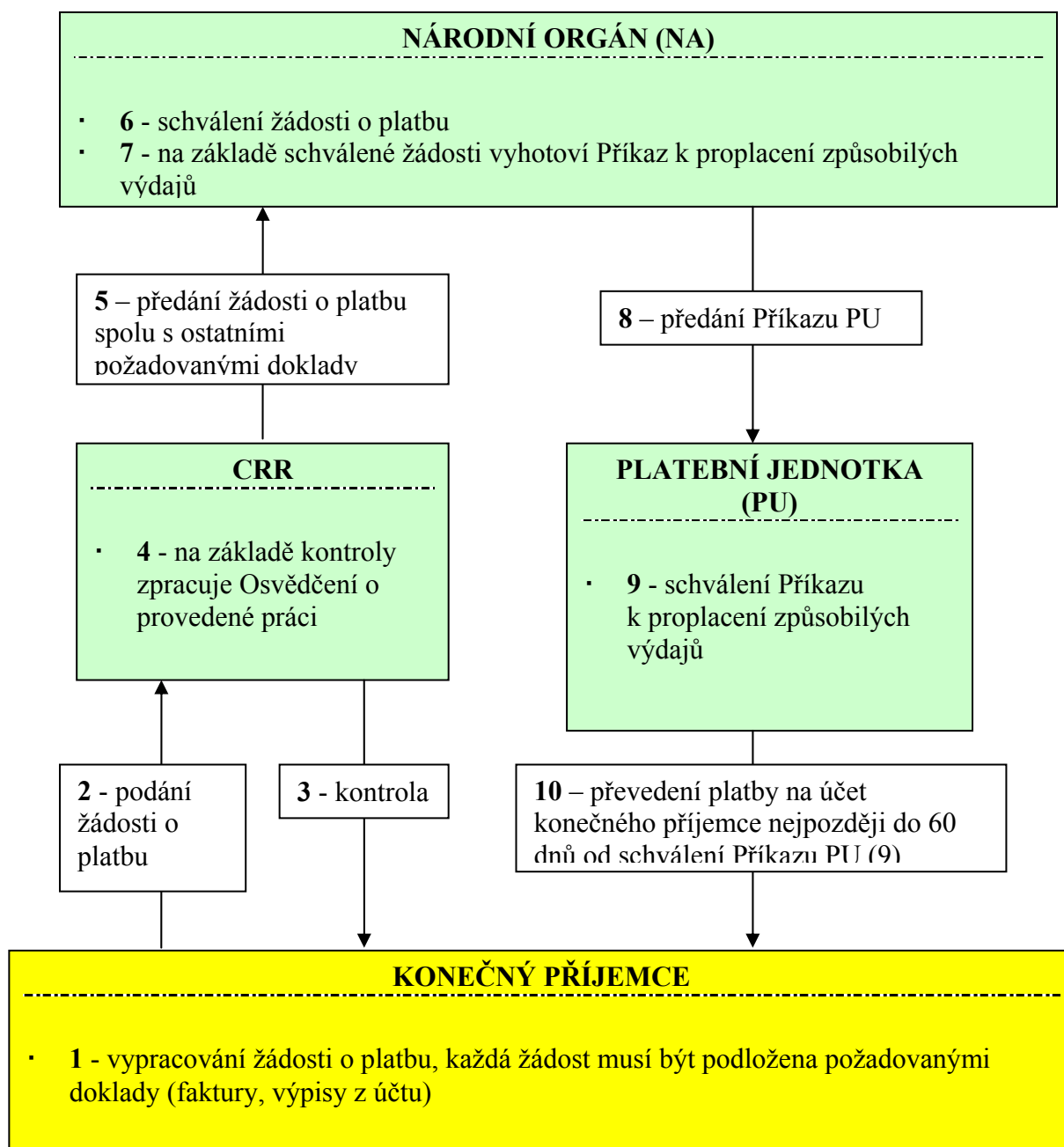
6. Schéma implementace DF (ČR – Rakousko)

Zdroj: [12]

7. Systém finančních toků – schéma,

Zdroj: příručka pro žadatele a ... [1]

8. ELZA – první stránka formuláře, zdroj [10]

INTERREG IIIA ČR-Rakousko DF

Formulář pro podání projektové žádosti

INTERREG IIIA - Dispoziční fond Česká republika - Rakousko Žádost o podporu z dispozičního fondu		
CZ.04.4.83/3.2.01.1 - Dispoziční fond v Jihomoravském kraji		
1. Údaje o žadateli		
1.1 Jméno žadatele Petra Řiřicová		
1.3 Právní forma Nadační fond		
IČ (např. číslo uvedené v obchodním rejstříku, reg. číslo sdružení atd.)		
1.4 Kontaktní osoba Jméno: Pavla Řiřicová Telefon: 723 555 012 Fax: Email:		
1.5 Statutární zástupce Jméno a příjmení: Petra Řiřicová Adresa (ulice, číslo popisné, PSČ, obec): Husova 3, 76401, České Budějovice		
1.6 Bankovní spojení žadatele Jméno banky: Kód banky: Číslo účtu: -		
2. Údaje o projektu		
2.1 Název projektu Informační a poradenské centrum		
2.2 Umístění projektu Obec: Okres: České Budějovice Kraj: ☐ Jihočeský ☐ Vysočina ☐ Jihomoravský		
2.3 Harmonogram realizace projektu Zahájení projektu (datum): 1.7.2005 Ukončení projektu (datum): 1.12.2005		

